

Народна банка на Република Македонија
ДИРЕКЦИЈА ЗА МОНЕТАРНА ПОЛИТИКА И ИСТРАЖУВАЊЕ

Најнови макроекономски показатели
Преглед на тековната состојба

октомври, 2013 година

Најнови макроекономски показатели Преглед на тековната состојба - влијанија врз монетарната политика

Прегледот на тековната состојба има за цел да даде осврт на најновите макроекономски податоци (август-септември 2013 година) и споредба со последните макроекономски проекции (април 2013 година). Со тоа ќе се утврди колку тековната состојба во економијата соодветствува со очекуваните движења на варијаблите во претходниот циклус на проекции. Прегледот е фокусиран на промените на екстерните претпоставки и остварувањата кај домашните варијабли и на тоа како овие промени се одразуваат врз амбиентот за водење на монетарната политика.

Глобалното економско окружување не претрпе поголеми промени во споредба со периодот на последните оценки. И покрај позитивниот економски раст на евро-зоната во второто тримесечје, како и релативно поволните индикации коишто ги даваат последните вискофреквентни показатели, сепак се оценува дека закрепнувањето и понатаму ќе биде бавно и без поголеми позитивни ефекти врз пазарот на труд. Оцените за сè уште присутната неизвесност и ризиците околу закрепнувањето се вградени и во поставеноста на монетарната политика на ЕЦБ, којашто и на последниот состанок ја потврди претходно најавената политика (од јули) за задржување на каматата на постојното или на пониско ниво во еден подолг временски период. Оцените за патеката на движење на економијата на евро-зоната и понатаму се непроменети, со оценки за пад на активноста во 2013 година и раст во 2014 година, иако ЕЦБ и поголем број аналитичари веќе извршија ревизија, согласно со која предвидуваат помал пад за 2013 година од -0,4%, наспроти -0,6% во претходната проекција^[1]. **Гледано низ призмата на одделните квантитативни показатели за надворешното окружување за македонската економија, и понатаму оцената за странската ефективна побарувачка за 2013 година е влошена** во однос на априлските проекции, а непроменета во однос на последните септемврски оценки. **Промените во очекувањата за цените на примарните производи се во различна насока.** Последните оценки за светските **цени на нафтата** упатуваат на поголем пад во однос на очекувањата од април, како и во однос на последните оценки, што има поволен ефект врз условите на размена и врз увозните инфлациски притисоци. Оцените за движењето на цените на металите повторно се надолно ревидирани, упатувајќи на послаба конјunktura и *понеповолни услови на размена за овој дел од извозниот сектор*. Ревизиите на одделните цени на храната се во различна насока, но сепак промените се многу мали и сè уште упатуваат на намалување на притисоците преку овој канал врз домашната инфлација и условите на размена.

Споредбата на последните макроекономски показатели со нивната проектирана динамика во рамки на априлскиот циклус проекции дава различна слика во одделните сегменти. Од аспект на одделните показатели релевантни за монетарната политика, податоците за инфлацијата за септември укажуваат на нејзино понатамошно одржување во проектираните рамки. Месечната инфлација забележа мал раст, но на годишна основа инфлацијата продолжи да забавува, со поголема брзина, од 2,8% во август на 1,6% во септември. Септемвриското забавување на годишната динамика е во согласност со очекувањата и ги одразува главно промените кај храната (најголем придонес има намалувањето на цените на растителните масти, на свежиот зеленчук и на лебот и печивата). Просечната инфлација од 3,3% во првите девет месеци не отстапува од проекцијата, иако гледано преку одделните компоненти и понатаму има отстапувања, односно прехранбената инфлација е повисока од очекуваната и растот на цените во енергетската компонента е помал. Остварената базична инфлација и понатаму е малку пониска од проектираната, но таа сè уште е на релативно високо ниво, како комбиниран ефект од одредени фактори со привремен ефект, но веројатно и поради пренесени ефекти од растот на цените на храната и енергијата. **Последните оценки за инфлацијата за 2013 година,** коишто ги вградуваат **новите појдовни услови и новите**

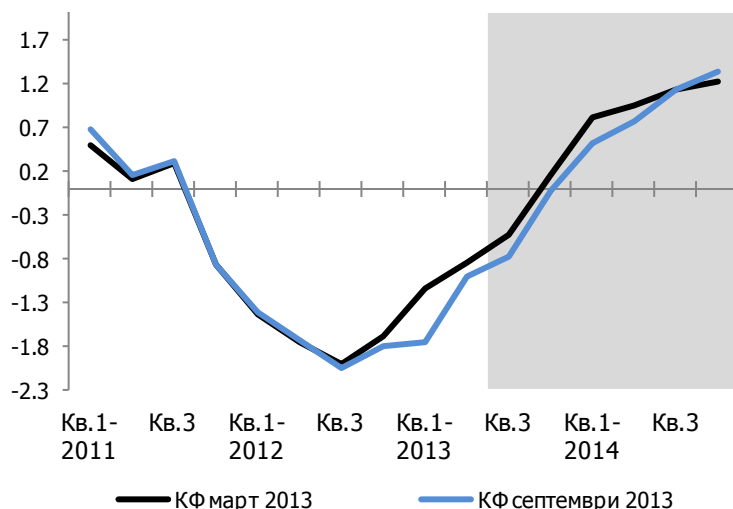
^[1] Од друга страна, за 2014 година ЕЦБ сега очекува раст од 1%, наместо 1,1% во јунските проекции, додека според Консензус Форкаст растот е нагорно ревидиран од 0,8% на 0,9%.

очекувања за увозните цени, засега укажуваат на непроменета инфлација, а ризиците околу априлската проекција за инфлацијата и понатаму се оценуваат како рамнотежени.

Во текот на третиот квартал, девизните резерви (приспособени за ценовните и курсните разлики и ценовните промени на хартиите од вредност) забележаа раст, како што и се очекуваше со априлските проекции. Расположливите податоци за надворешниот сектор упатуваат на помал трговски дефицит од проектираниот, а последните податоци за нето-приливите од менувачкото работење покажуваат малку пониски приливи од приватните трансфери од проектираните. Истовремено, последните податоци заклучно со септември покажуваат зголемување на девизите на сметките на банките во странство, наспроти очекувањата дека оваа позиција во третиот квартал ќе остане непроменета. Во однос на реалниот сектор, расположливите **високофреквентни показатели за третото тримесечје** покажуваат дека економијата и натаму ќе расте, но веројатно послабо во однос на вториот квартал. **Монетарните показатели**, според последните податоци за септември упатуваат на значаен ризик за остварување на проектираните кредитни текови за третото тримесечје и до крајот на годината. Оценките за кредитниот ризик, како и ефектите од конзервативните стратегии на големите банкарски групации, коишто со своите ќерки се присутни на домашниот пазар, и понатаму се еден од клучните фактори за ваквите оценки околу проекциите за активноста на кредитниот пазар. Сепак, постојат и фактори коишто може да имаат стимулативни ефекти врз подготвеноста на банките за кредитирање во следниот период. Вакви ефекти може да се очекуваат од дополнителните мерки што НБРМ ги донесе во изминатиот период, а коишто не се однесуваат на намалувањето на основната каматна стапка. Растот на депозитниот потенцијал во третиот квартал е повисок од очекуваниот, но поради значително помалиот раст во вториот квартал, на збирна основа депозитниот потенцијал е сè уште под очекувањата. Усвојувањето на јасни насоки од страна на ЕЦБ за идната патека на основната каматна стапка (forward guidance), предизвика мала надолна корекција **на каматната стапка ЕУРИБОР во наредниот период, при што оваа каматна стапка е ревидирана надолу во однос на априлските проекции.** И со најновите оценки, во наредниот период се очекува мал раст на ЕУРИБОР.

Последните макроекономски показатели и оценки не упатуваат на поголеми промени во согледувањето на амбиентот и ризиците во однос на оцените дадени во рамки на минатомесечните оценки. И понатаму, еден дел од показателите одат во прилог на понатамошно монетарно олабавување. Прво, вкупната инфлација постојано се движи по проектираната патека, а последните оценки повторно покажуваат рамнотежени ризици околу проекцијата за инфлацијата за 2013 година. Второ, показателите за економската активност покажуваат дека економијата ќе забележи раст и во третото тримесечје (најверојатно послаб од оној во вториот квартал), за кој и понатаму не се очекува дека ќе создаде нерамнотежи. Трето, кредитниот раст ќе биде под проектираниот, во услови на сè уште присутни согледувања за ризик. Четврто, податоците за денарското и девизното штедење покажуваат одржување на склоноста за штедење во денари, а последните преземени мерки за зголемување на задолжителната резерва во девизи може дополнително да придонесат во оваа насока. Притоа, склоностите за денарско штедење сè уште се поголеми во однос на оцените вградени во априлските проекции. **Фактори коишто упатуваат на потреба од поголема претпазливост при водењето на монетарната политика и понатаму постојат.** Ова во голема мера се однесува на неизвесното надворешно окружување, при повторно надолно ревидирање на цените на металите на светскиот пазар, што може да има неповолни ефекти врз надворешната позиција на македонската економија. Воедно, и покрај рамнотежените инфлационски ризици кај вкупната инфлација, *базичната инфлација на месечно ниво забрза и сè уште се одржува на релативно високо ниво*, сигнализирајќи поголеми пренесени ефекти од растот на цените на храната и енергијата врз останатите цени во економијата.

Странска ефективна побарувачка (годишни стапки на промена во %)

Извор: „Консензус форкаст“ и пресметки на НБРМ.

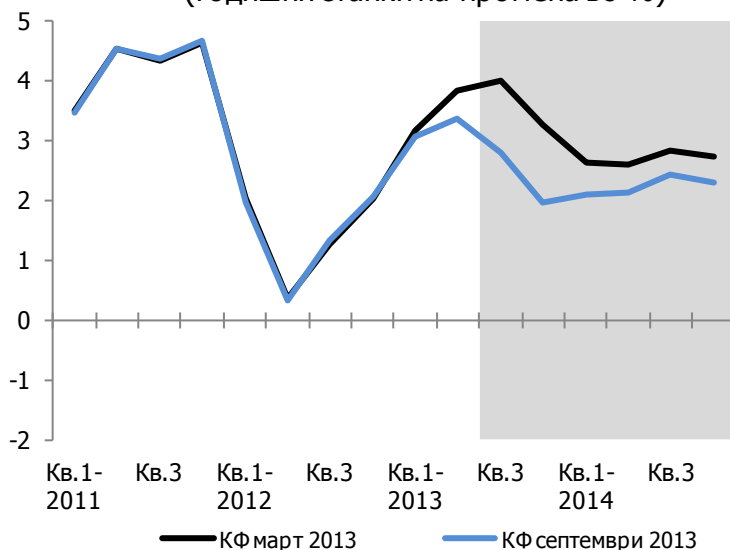
Во 2013 година и натаму се очекува малку повисок пад на странската ефективна побарувачка (-0,9%), наспроти априлската проекција од -0,6%...

...што првенствено се должи на надолната ревизија на проектираната годишна стапка на економски раст на Италија и Германија.

Во 2014 година се задржани очекувањата за заздравување на странската побарувачка и за нејзино враќање во позитивната зона...

...при што се оценува дека растот ќе изнесува 0,9%, што не претставува значително отстапување во однос на априлската проекција од 1%.

Странска ефективна инфлација (годишни стапки на промена во %)

Извор: „Консензус форкаст“ и пресметки на НБРМ.

Проекциите за странската ефективна инфлација претрпеа позначителни надолни ревизии во целиот проектиран период...

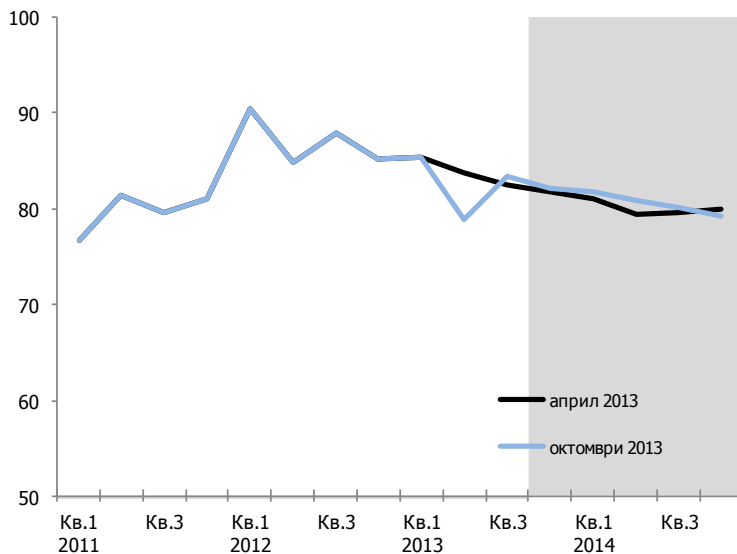
...при што за 2013 година се очекува дека странските потрошувачки цени ќе се зголемат за 2,8%, наместо 3,6% колку што се проценуваше во април...

...во најголема мера како резултат на досегашните пониски остварувања и надолно ревидираните проекции за останатиот дел од годината, особено кај Србија¹, Бугарија и Грција.

Во 2014 година, сега се предвидува пониска странска инфлација од 2,2%, за разлика од априлската проекција од 2,7%.

¹ Инфлација коригирана за девизниот курс.

Нафта „Брент“
(квартален просек, евра/барел)

Извор: ММФ, „Блумберг“ и пресметки на НБРМ.

Се оценува дека цената на нафтата во третиот квартал ќе изнесува 83,4 евра за барел, што е малку повисоко ниво од априлската проекција (82,5 евра)...

...што се должи на одредени нарушувања на понудата и сезонскиот пораст на побарувачката...

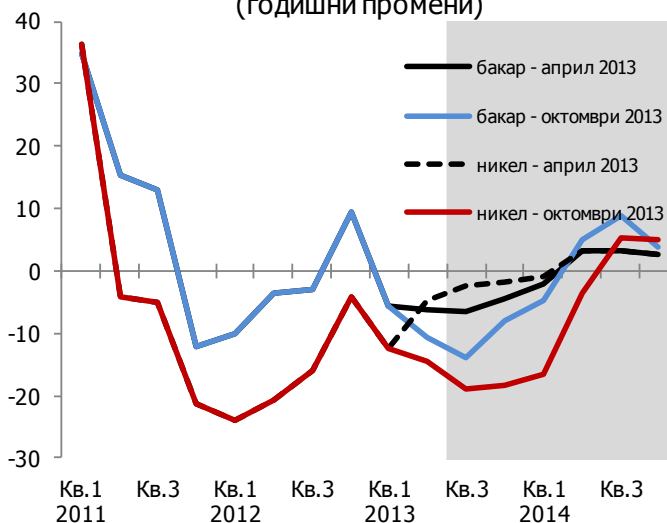
...а исто така повисоки цени се очекуваат и во четвртиот квартал од годината...

...како одраз на позитивните сигнали на страната на побарувачката коишто произлегоа од економскиот раст на САД, Кина и евро-зоната, комбинирани со зголемените геополитички ризици на Блискиот Исток и особено во Либија.

Сепак, на ниво на целата 2013 година се очекува подлабок пад на цената на нафтата во споредба со априлската проекција, целосно отсликувајќи го високиот пад остварен во вториот квартал.

Од друга страна, во 2014 година се предвидува понизок ценовен пад на нафтата од априлската оценка.

Цени на никел и бакар во евра
(годишни промени)

Извор: ММФ, „Блумберг“ и пресметки на НБРМ.

Новите податоци упатуваат на значително повисок проценет пад на цените на никелот и бакарот во третиот квартал споредено со априлската оценка...

...а подлабок пад се очекува и во последниот квартал од годината...

...со што и годишните стапки на пад во 2013 година ќе бидат повисоки од оценетите во април...

...при што главните причини за ваквите ревизии се променливата побарувачка од Кина и преснабденоста на глобалниот пазар.

Ревизиите на цените на овие метали во 2014 година се во спротивна насока, односно сега се очекува пад наместо раст на цената на никелот и повисок раст на цената на бакарот, во споредба со проекциите од април.

Оценетиот пад на цените на пченката и пченицата во третиот квартал во основа не отстапува од априлските проекции...

...а имајќи го предвид остварувањето на априлските очекувања за солидни житни приноси, се очекува дека падот ќе продолжи и во последниот квартал од годината, и тоа посилно кај пченката и малку послабо кај пченицата.

Оттука, на годишна основа, за 2013 година се предвидува понизок пад на цената на пченицата и повисок пад на цената на пченката.

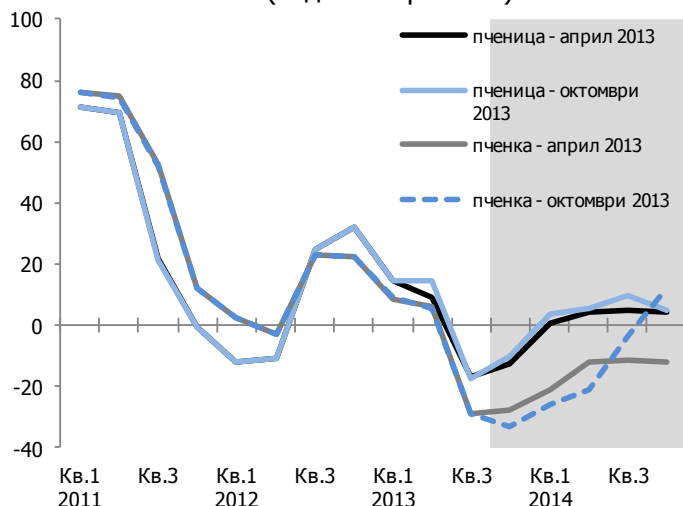
Во 2014 година е извршена нагорна ревизија на цените на житарките, односно се очекува повисок раст кај пченицата, а понизок пад кај пченката, во однос на априлските проекции.

Остварувањето на едномесечниот ЕУРИБОР во третиот квартал е малку пониско во споредба со априлската проекција...

...а надолна ревизија е извршена и за четвртиот квартал...

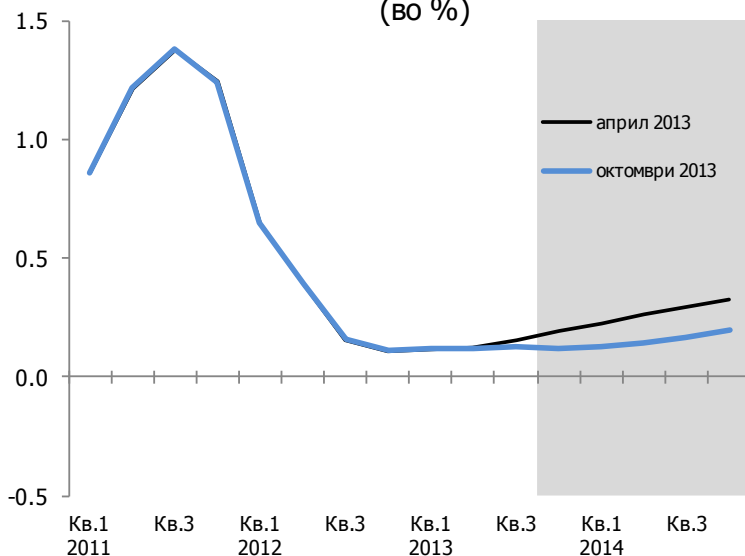
...што главно се поврзува со усвојувањето на јасни насоки од страна на ЕЦБ за идната патека на основната каматна стапка (forward guidance), односно нејзиното обврзување за задржување на каматната стапка на постојното, или на пониско ниво за подолг временски период.

Цени на пченица и пченка во евра
(годишни промени)

Извор: ММФ, „Блумберг“ и пресметки на НБРМ.

1-месечен Еурибор
(во %)

Извор: „Консензус форкаст“ и пресметки на НБРМ.

Согласно со ваквите насоки на ЕЦБ, во 2014 година се очекува дека странската каматна стапка и натаму ќе бележи ниски нивоа во споредба со историскиот просек, при **надолно ревидирана динамика на раст** во споредба со проекциите од април.

Инфлација и цени на храната и енергијата

(годишни промени, во %)

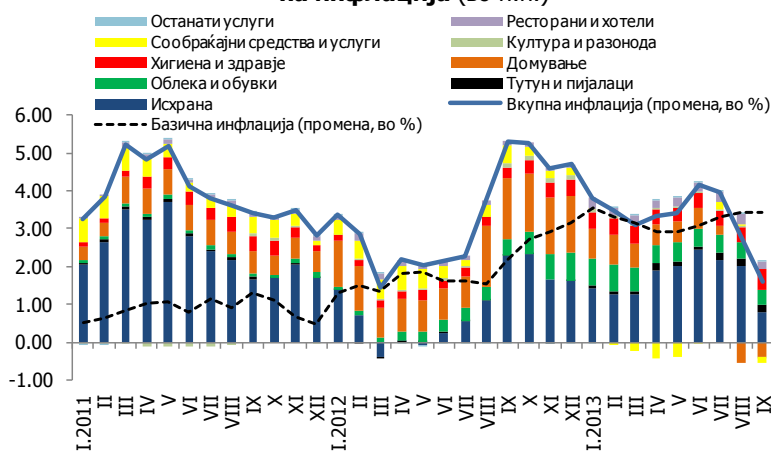

Во септември, потрошувачките цени бележат пораст од **0,2%**, при мало забавување на месечниот раст на цените.

Растот во најголем дел се поврзува со повисоките цени на лековите, како и со растот на цената на електричната енергија² и на нафтените деривати³.

Намалувањето на цените на растителните масти, на лебот и печивата, како и цената на свежото овошје придонесоа за позначително забавување на месечната инфлација⁴.

Придонеси кон годишната стапка на инфлација (во п.п.)

Годишната стапка на инфлација забави од **2,8%** во август на **1,6%** во септември...

... и ги одразува промените кај храната (најголем придонес има намалувањето на цените на растителните масти, на свежиот зеленчук, како споредбена основа и на лебот и печивата)...

...а надолниот тренд е согласно со очекуваниот во априлскиот циклус на проекции...

² Согласно со Одлуката на Комисијата за решавање на жалби во областа на енергетиката со којашто се уважува Жалбата на ЕВН Македонија АД Скопје од 12.7.2013 година, изјавена против Одлуката за одобрување на регулиран максимален приход и цена за вршење на регулираната енергетска дејност снабдување со електрична енергија на тарифни потрошувачи на ЕВН Македонија АД Скопје).

³ Категории со најголем индивидуален придонес кон месечниот раст на трошоците на животот се: лековите и здравствените помагала (со раст од 6,4%), течните горива и гасот за домаќинствата (раст од 3,1%) и електричната енергија (со раст од 1,4%).

⁴ Намалување на индексот на трошоците на животот во септември во споредба со претходниот месец забележаа растителните масти (за 7,6%), лебот и печивата (за 2,7%), како и свежото овошје (за 3,1%).

...но сепак, при поголемо нагорно отстапување на остварената од проектираната годишна стапка на прехранбена инфлација...

...како и при позначително надолно отстапување кај енергетската компонента⁵.

Базичната стапка на инфлација забавува малку посилно во однос на очекувањата во априлскиот циклус проекции.

Од друга страна, месечното забрзување на базичната инфлација во септември се објаснува со растот на цените на лековите, како и со сезонскиот раст на цените на авиобилетите и на облеката и обувките...

...а за дел од овие фактори се очекува дека ќе имаат привремен карактер.

Сепак, останува потребата за внимателно следење на промените кај базичната инфлација.

Надворешните влезни претпоставки во проекцијата на инфлацијата се ревидирани во различна насока...

Странски ефективни* и домашни цени на храна (индекси, 2005 = 100)

* Ефективните странски цени на храна се добиени како пондериран збир од цените на храната во земјите што се најзначајни трговски партнери на РМ. Извор: ДЗС, Еуростат и пресметки на НБРМ.

...цените на примарните прехранбени производи упатуваат на минимално помал пад на агрегатната цена на житарките во 2013 година, наспроти сигналите за пад добиени во текот на априлскиот циклус на проекции...

...и тоа при поголем пад кај цената на пченката од очекуваниот...

...и малку побавен пад на цената на пченицата во споредба со априлскиот циклус проекции.

Надолната корекција на цената на пченката ги одразува очекувањата за побрзо закрепнување на понудата на пченка во САД...

...додека пак очекувањата за малку послаб пад на цената на пченицата во

⁵ Отстапувањата се должат на остварувањето на очекувањата за раст на цените на свежата храна со поголем интензитет од очекуваниот, како и на неостварувањето на претпоставката за раст на цената на електричната енергија од 10% во јуни.

споредба со сигналите од април се поврзуваат со изгледите за натамошно намалување на залихите на пченица во САД за сезоната 2013/2014.

Од друга страна, проекциите за странската ефективна инфлација за 2013 година се ревидирани во надолна насока...

...додека, пак, за светската цена на нафтата се очекува поголем пад во споредба со априлската проекција.

Ризиците околу априлската проекција на инфлацијата од 2,8% за 2013 година се оценуваат како релативно врамнотежени...

...пред сè заради сличната појдовна основа и дивергентните корекции на оцените за увозните цени.

Од аспект на ризиците, во септември дојде до следниве поместувања...

...од една страна, значително ослабе геополитичката загриженост поврзана со најавите за можен почеток на воени интервенции на САД врз Сирија ...

...но, од друга страна, се очекува дека цените на нафтата во наредниот период ќе бидат под силно влијание на намалената понуда (намалено производство на нафта во Либија)...

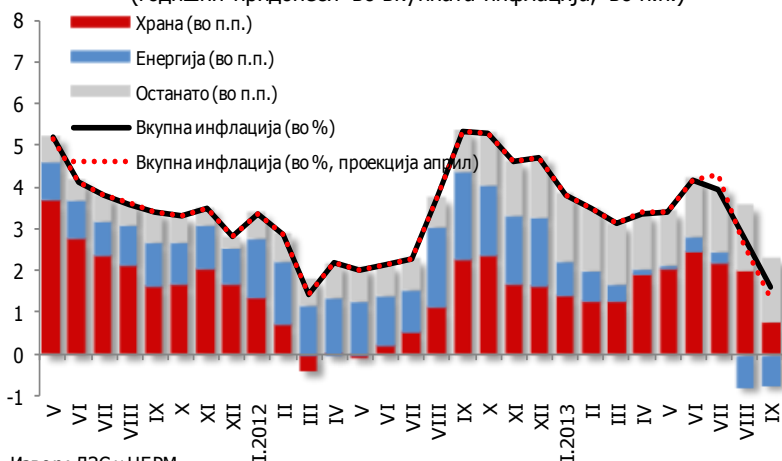
...коешто доаѓа во услови на зголемена побарувачка за овој примарен производ во азиските земји.

Во септември се остварија најавите од крајот на август за намалување на цената на маслото за јадење.

Исто така, во септември, идентификуваните поволни услови (укинување на мерката за условен увоз на пченица) во претходниот период се одразија со намалување на цената на лебот и печивата.

Стапка на инфлација

(годишни придонеси во вкупната инфлација, во п.п.)

Извор: ДЗС и НБРМ.

Дополнителен придонес за намалување на цената на лебот и печивата најверојатно имаше и укинувањето на мерката за условен увоз на брашно, коешто стапи на сила од средината на септември и веројатно отвори простор за пониски цени на увезеното брашно.

Номиналниот годишен раст на просечната нето-плата во јули 2013 година бележи забавување и изнесува 1,1% (2,2% во јуни)...

...и во најголем дел се должи на забавување на растот на платите во секторот „информации и комуникации“ и во трговијата, каде што платите по два квартала раст повторно се вратија во зоната на негативни стапки на раст...

...а забавување на растот на платите е забележано и кај преработувачката индустрија и во секторот „снабдување и управување со води“.

Остварувањата во третиот квартал на 2013 година се послаби од очекувањата во априлската проекција.

Растот од 3,9% на БДП остварен во вториот квартал на 2013 година е повисок од очекуваниот според априлската проекција...

...при што нагорното отстапување се должи пред сè на неостварувањето на очекувањата за пад на личната потрошувачка...

...како и од остварениот позитивен наспроти проектираниот негативен придонес на нето извозната побарувачка (поголемо нагорно отстапување на извозот во однос на отстапувањето на увозот).

Годишниот раст на БДП во вториот квартал на 2013 година во најголем дел произлегува од извозната компонента...

...како резултат на позитивните преносни ефекти од странските директни инвеститори коишто веќе работат во

Просечна исплатена плата
(годишни стапки, во %)

Извор: ДЗС.

Бруто домашен производ
(реални годишни стапки, во %)

Извор: ДЗС и проекции на НБРМ.

домашната економија...

...поддржан и од постојаниот раст на бруто-инвестициите (силна градежна активност) и од позитивното поместување на личната потрошувачка, што е поврзано со поволните движења на пазарот на труд.

Падот на јавната потрошувачка и растот на увозот (заради растот на извозот и на инвестициската активност) остварија негативен придонес врз растот на БДП.

Расположливите податоци за третиот квартал на 2013 година упатуваат на продолжување на растот, но побавно во однос на претходниот квартал...

...при позитивни придвижувања кај дел од клучните економски сектори.

Растот на индустријата продолжи и во првите два месеца на третиот квартал⁶ и произлегува од зголеменото производство на машини и уреди и производство на облека и текстил...

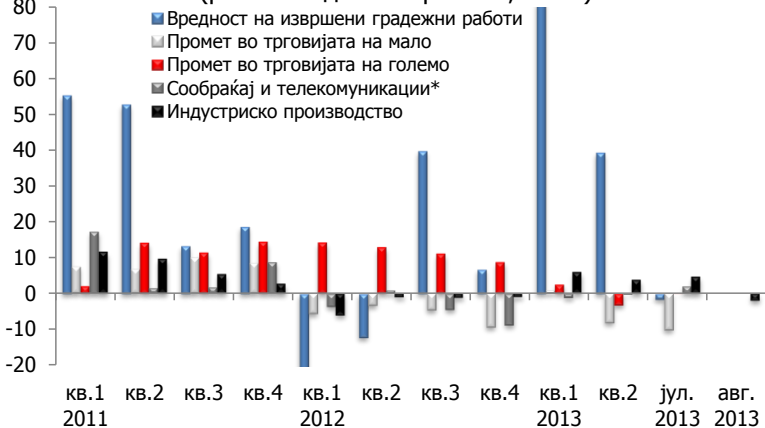
...но годишниот раст е побавен во однос на остварувањата во првите два квартала...

... во услови на пад на искористеноста на индустриските капацитети⁷.

Притоа, и покрај збирниот раст во овие два месеца, сепак во август индустриското производство забележа годишен пад...

...заради повторно слабите остварувања кај металната индустрија по двомесечното умерено закрепнување, надополнето со падот кај прехранбената индустрија и производството на фармацевтски производи.

Економски сектори
(реални годишни промени, во %)

* Прост просек од годишните стапки на промена на различните видови на транспорт и телекомуникациите.

Извор: ДЗС и пресметки на НБРМ.

⁶ Се однесува на податоците на индустриско производство со база и пондери од 2010 година и годишниот раст во првите два месеца на третиот квартал на 2013 година изнесува, во просек, 1,4%. Истовремено и податоците за обемот на индустриското производство со база 2012 година, како показател со вклучени најнови промени во структурата на индустриското производство, покажуваат мал годишен раст во првите два месеца на третиот квартал на 2013 година (во просек 1,5%).

⁷ Од Анкетата за деловните тенденции во преработувачката индустрија на ДЗС.

На годишен раст упатуваат и податоците за јули кај транспортот...

...додека градежништвото во јули, и покрај високиот месечен раст, бележи минимална реална годишна стапка на пад (-1,7%) заради високата споредбена основа. Со исцрпување на споредбената основа во наредните месеци се очекува градежништвото повторно да се врати во зоната на позитивни стапки на раст.

Наспроти тоа, поместувањата кај трговијата упатуваат на неповолни движења, забележувајќи засилен годишен реален пад во јули, во услови на пад кај трговијата на мало и трговијата со моторни возила.

Расположливите показатели за агрегатната побарувачка исто така упатуваат на раст, но побавен во споредба со претходниот квартал.

Високофреквентните податоци⁸ за **личната потрошувачка** се дивергентни и не упатуваат на значајно закрепнување на личната потрошувачка...

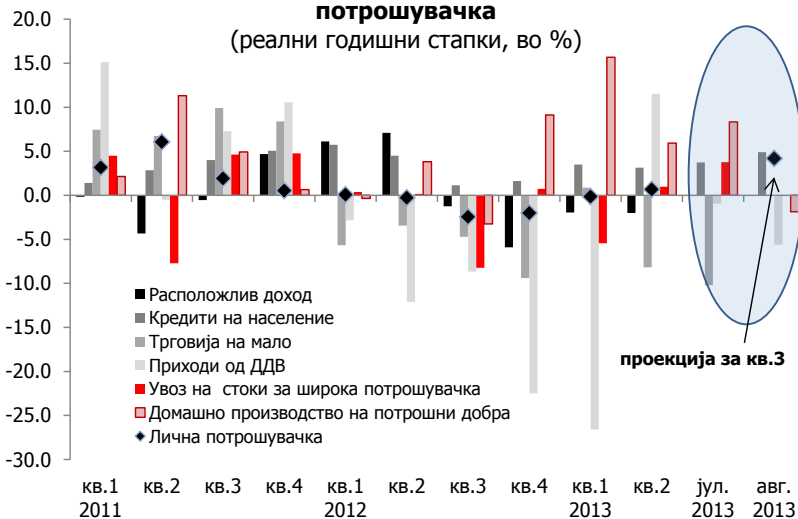
...при што кредитната активност насочена кон населението, пред сè во вид на потрошувачки кредити, бележи засилување на годишниот раст...

...со продолжување на растот на пензиите, со речиси иста динамика како во претходниот квартал...

...а на малку поголема потрошувачка упатуваат и засилениот раст на увозот и на домашното производство на стоки за широка потрошувачка.

Наспроти тоа, реалните нето-плати бележат засилување на падот, во услови на забавен раст на номиналните плати...

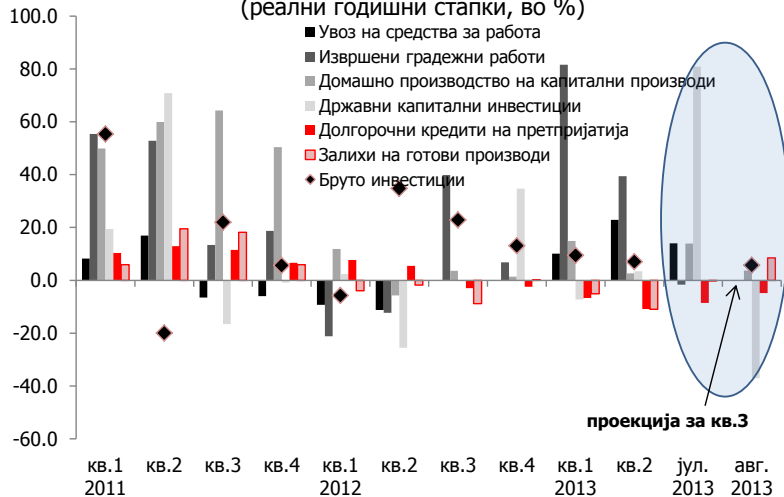
Индикатори за движењето на личната потрошувачка
(реални годишни стапки, во %)

Извор: ДЗС и пресметки на НБРМ.

⁸ Податоците за домашното производство на стоки за широка потрошувачка, пензиите, ДДВ и кредитите на населението се заклучно со август, додека податоците за платите, трговијата на мало и увозот на стоки за широка потрошувачка се заклучно со јули.

Индикатори за движењето на бруто инвестициите
(реални годишни стапки, во %)

Извор: ДЗС и пресметки на НБРМ.

...истовремено и нето-приходите од ДДВ бележат реален пад, што е во согласност со засилениот пад кај трговијата на мало.

Најновите расположливи податоци за **инвестициската активност** за третиот квартал⁹ главно упатуваат на задржување на растот во однос на претходниот квартал...

...при поповолни движења на странските директни инвестиции и засилен годишен раст на државните капитални трошоци...

...како и забрзување на растот кај домашното производство на капитални производи, а раст, но забавен бележи и увозот на производи за инвестиции...

...додека поместувањата забележани кај долгорочното кредитирање на корпоративниот сектор укажуваат на забавување на падот.

Градежништвото бележи минимално реално годишно намалување (споредбена основа), при годишен пад на вредноста на одобреноста за градење од мај наваму...

...при што со исцрпувањето на споредбената основа, се очекува дека градежништвото повторно ќе оствари раст, но најверојатно забавен...

...што делумно е во согласност со очекувањата на раководителите за намалување на можниот период на обезбедување работа, а од друга страна поповолни се очекувањата за порачките и бројот на вработените¹⁰.

Податоците од надворешнотрговската размена во периодот јули-август 2013 година упатуваат на стеснување на **трговското салдо**, што е спротивно на очекувањата од априлската проекција...

⁹ Податоците за извршените градежни работи, странските директни инвестиции и увозот на производи за инвестиции се дадени заклучно со јули, додека останатите податоци се дадени заклучно со август.

¹⁰ Од Анкетата за деловните тенденции во градежништвото на ДЗС спроведена во август 2013 година.

...при засилен номинален раст на извозот на стоки...

...а мало забавување на падот на увозот, наспроти очекувањата за негов раст.

Расположливите податоци заклучно со август 2013 година упатуваат на можност за раст на **јавната потрошувачка** во третиот квартал.

Растот на извозот, при истовремено годишно намалување на увозот во текот на **јули и август** предизвика **стеснување на трговското салдо за 13,1% на годишна основа...**

...наспроти проширувањето во третиот квартал проектирано со априлската проекција.

Извозот во текот на седмиот и осмиот месец забележа годишен раст од 5,9%, којшто во најголем дел се должи на повисокиот извоз на новите капацитети ориентирани кон извоз во слободните индустриски зони. Исто така, извозот на облека и текстил и останатиот извоз имаа значителен придонес во годишниот раст...

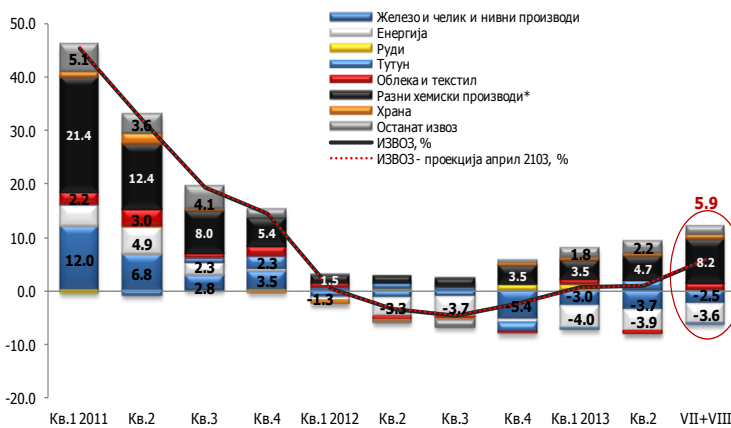
...наспроти извозот на енергија и железо и челик, чијшто годишен пад (од 52,6% и 11,1% соодветно) делуваше во спротивна насока.

Во споредба со априлската проекција, остварувањата кај извозот се малку поповолни во однос на очекувањата, со позначително позитивно отстапување кај речиси сите компоненти со исклучок на извозот на железото и челикот и енергијата коишто се малку пониски во споредба со проекцијата.

Во текот на јули и август, **увозот на стоки** бележи благ годишен пад од 1%, како резултат на понискиот увоз на енергија, на сировини за металопреработувачката индустрија и понискиот инвестициски увоз на опрема и машини.

Увозот остварен во текот на овие два месеца е понизок од увозот проектиран за третото тримесечје во априлската проекција. Притоа позначителни надолни отстапувања има кај увозот на железото и челикот, енергијата и рудите, додека кај останатите увозни категории остварувањата се блиску до проектираните.

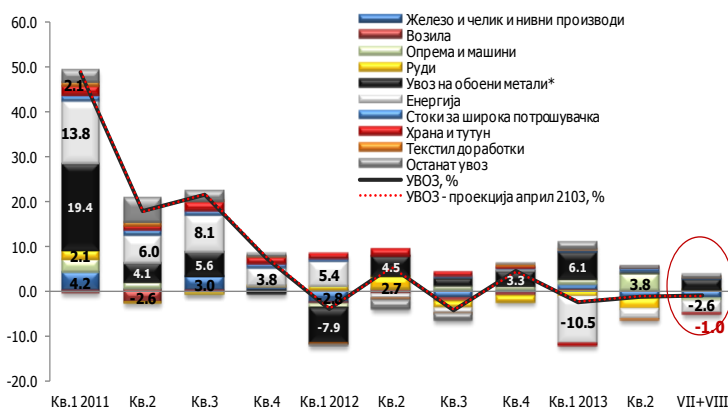
Извоз по компоненти
(придонеси во годишната промена, во п.п.)

Извор: НБРМ.

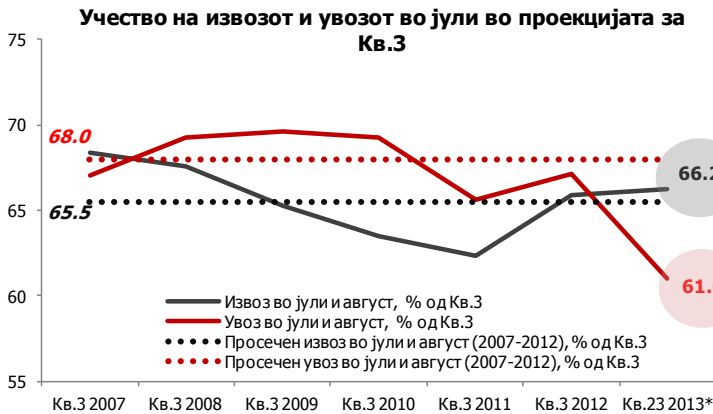
* Податоците го опфаќаат вкупниот извоз на еден значаен извозен капацитет во индустриската зона.

Увоз по компоненти
(придонеси во годишната промена, во п.п.)

Извор: НБРМ.

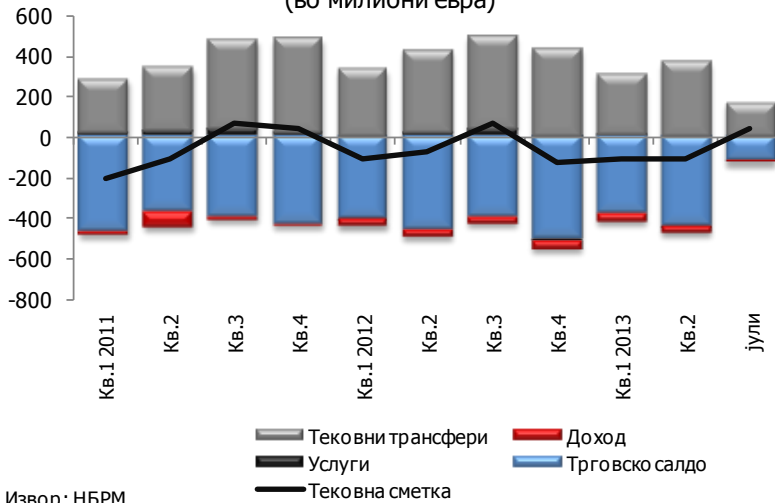
* Податоците го опфаќаат вкупниот увоз на еден значаен извозен капацитет во индустриската зона.

Добрите извозни остварувања во текот на јули и август, како и значително понискиот увоз во однос на очекуваниот упатуваат на можност за остварување понизок трговски дефицит во однос на проектираниот за третото тримесечје.

Сепак, и понатаму се присутни зголемените ризици од неповолните движења кај светските берзански цени, поконкретно од подлабокиот пад на цените на никелот и бакарот, како и на цените на суровата нафта. Особено е изразен негативниот ризик од ниските цени на металите врз металопреработувачката индустрија.

Компоненти на тековната сметка
(во милиони евра)

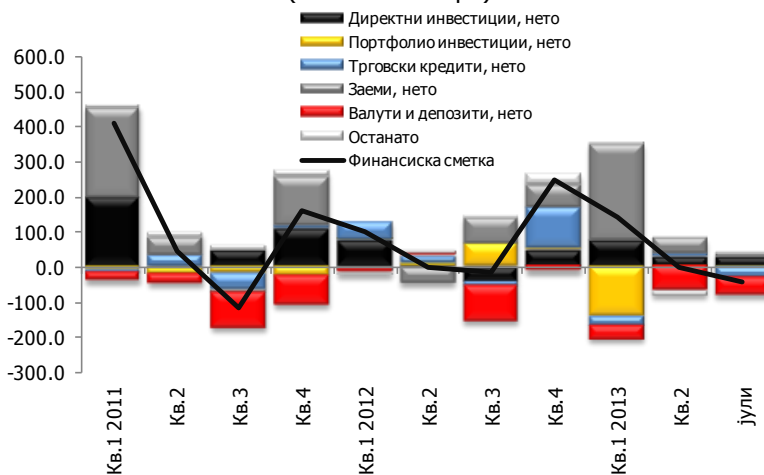
Извор: НБРМ.

Во јули 2013 година, тековната сметка на билансот на плаќања оствари суфицит од 46,3 милиони евра (или 0,6% од БДП), што е блиску до суфицитот очекуван за третото тримесечје согласно со априлската проекција...

...подобрите остварувања во тековната сметка во јули произлегуваат од понискиот трговски дефицит во однос на очекувањата...

...нето-приливите кај тековните трансфери и дефицитот кај доходот се движат во рамки на проекцијата, додека суфицитот кај услугите бележи надолно отстапување.

Компоненти на финансиската сметка
(во милиони евра)

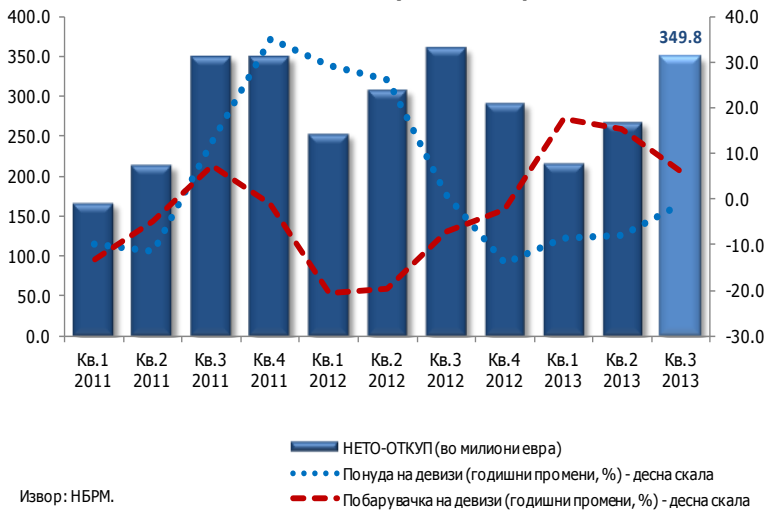
Извор: НБРМ.

Во капиталната и финансиска сметка на билансот на плаќања, во јули 2013 година се остварени нето-одливи, наспроти очекуваните нето-приливи според априлската проекција.

Во најголем дел нето-одливите се должат на нето-одливите кај валутите и депозитите и нето-одливите врз основа на трговски кредити...

...додека капитални нето-приливи се забележани кај директните инвестиции и кај задолжувањето во странство на долг рок.

Движења на менувачки пазар

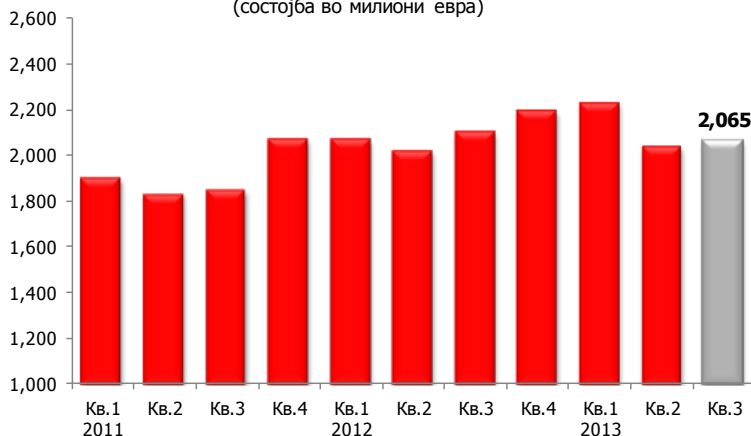
Извор: НБРМ.

Најновите податоци за менувачкото работење, заклучно со септември, покажуваат дека понудата на девизи, по шестмесечен пад, навлегува во зоната на позитивни стапки на промена, додека кај побарувачката на девизи продолжува трендот на годишни стапки на раст од почетокот на годината...

... при што, остварениот нето-откуп на менувачкиот пазар во третиот квартал од 2013 година, изнесува 349,8 милиони евра и бележи мал пад на годишна основа...

...со тоа, нето-приливите од менувачкото работење се малку пониски од очекуваните согласно со априлската проекција.

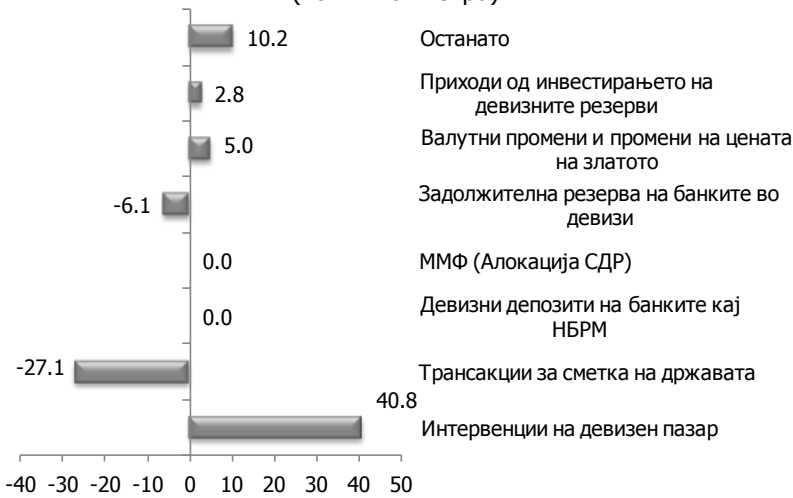
Бруто девизни резерви
(состојба во милиони евра)

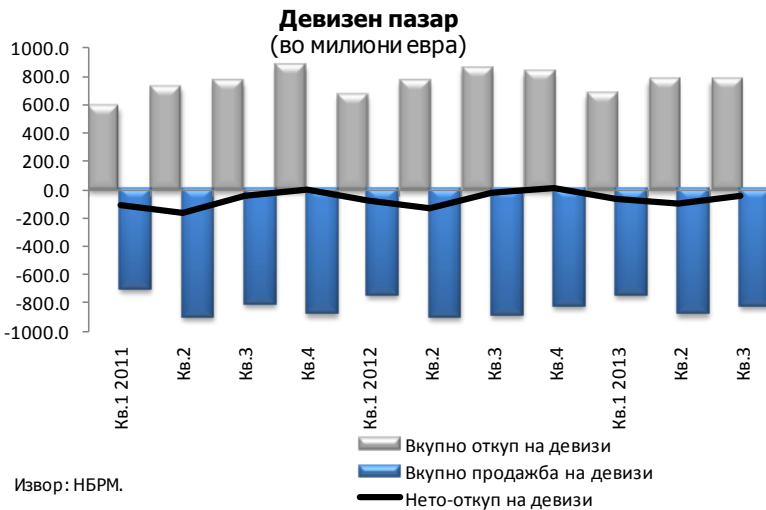
Извор: НБРМ.

На 30.9.2013 година, состојбата на бруто девизните резерви изнесува 2.064,5 милиони евра, што во однос на крајот на јуни претставува раст од 25,6 милиони евра. Основните фактори за позитивната промена се, во прв ред, интервенциите на девизниот пазар, т.е. нето-откупот на девизи, а потоа во помал дел и останатите трансакции и позитивните валутни промени и промени на цената на златото.

Фактори на промена на девизните резерви во третото тримесејче на 2013 година
(во милиони евра)

Извор: НБРМ

Извор: НБРМ.

Во третото тримесечје на 2013 година, на **девизниот пазар** кај банките е остварена нето-продажба од 44,7 милиони евра, што претставува речиси двапати повисок раст на годишна основа. Годишното зголемување на нето-продажбата на девизи произлегува од посилниот пад на понудата на девизи (од 9,7%) во однос на падот кај побарувачката на девизи (од 7%).

Анализата по одделни компоненти покажува дека зголемената нето-продажба на девизи се должи на повисоката нето-продажба на фирмите, како и на намалениот нето-откуп на девизи од физички лица.

Последните остварувања во надворешниот сектор упатуваат на натамошно одржување на девизните резерви на адекватно ниво.

МОНЕТАРЕН СЕКТОР

Извор: НБРМ.

Првичните податоци заклучно со 30.9.2013 година покажуваат повлекување ликвидност преку монетарните инструменти на квартална основа, но со помал интензитет во однос на очекувањата за третиот квартал во априлската проекција...

...при зголемување на нето девизната актива на НБРМ во помал обем од очекуваното...

...и помало креирање ликвидност преку вкупните депозити на државата во споредба со априлската проекција...

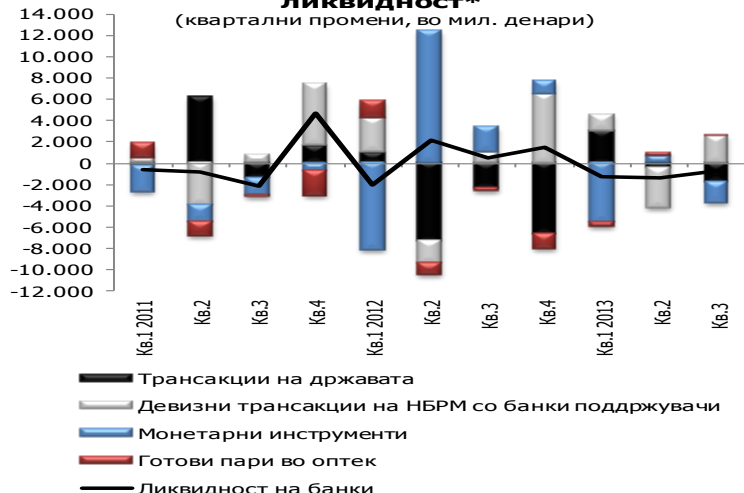

Извор: НБРМ.

...при што состојбата на државните хартии од вредност на домашниот пазар на крајот на третиот квартал изнесува 60.529 милиони денари, што во однос на јуни 2013 година претставува раст од 2.269 милиони денари.

МОНЕТАРЕН СЕКТОР

Текови на креирање и повлекување ликвидност*

*Позитивна промена - креирање ликвидност; негативна промена - повлекување ликвидност.
Извор: НБРМ.

На 30.9.2013 година примарните пари забележаа пад во однос на јуни, наспроти растот очекуван со априлската проекција за третиот квартал...

...при забележан пад и кај готовите пари во оптек и кај вкупните ликвидни средства на банките, наспроти очекуваниот раст.

Вкупни депозити

* Вклучува депозитни пари
Извор: НБРМ.

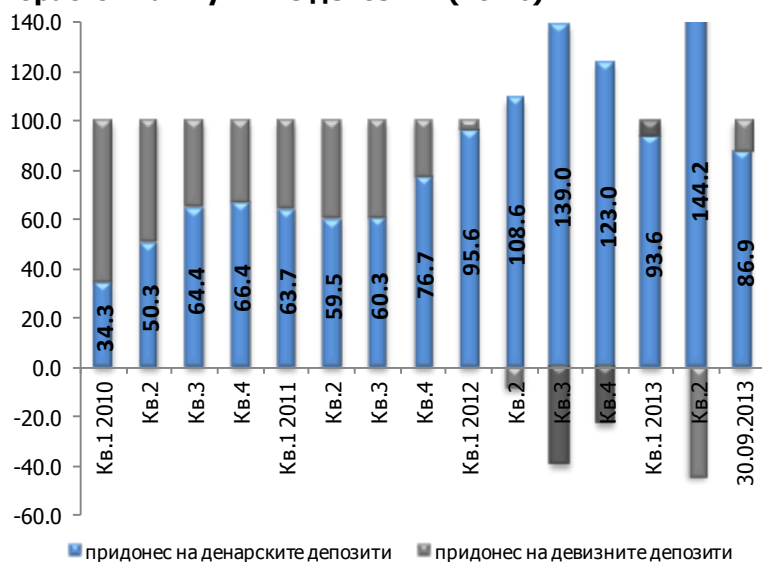
Вкупните депозити продолжија да растат на месечна основа и во текот на септември, но позабавено во однос на претходниот месец. Зголемувањето на вкупните депозити во овој период е главно резултат на месечниот раст на депозитите на населението, но исто така значителен придонес во оваа насока имаат и останатите финансиски институции¹¹...

На 30.9.2013 година, годишната стапка на раст на вкупните депозити изнесува 5,1% и е под проекцијата за третиот квартал (7,3%). На квартална основа, заклучно со 30.9.2013 година, вкупните депозити бележат раст од 7.557 милиони денари. Тоа е двојно повеќе од планираниот раст за третиот квартал согласно со априлската проекција. Сепак, на крајот на септември вкупните депозити се пониски во однос на проекцијата поради пониската споредбена основа (пад во вториот квартал наспроти планираниот раст).

¹¹ Во овие институции спаѓаат инвестициските фондови, пензиските фондови, осигурителните компании, друштвата за управување со инвестициските фондови и друштвата за управување со пензиските фондови.

МОНЕТАРЕН СЕКТОР

Придонес на денарските и девизните депозити во порастот на вкупните депозити (во %)

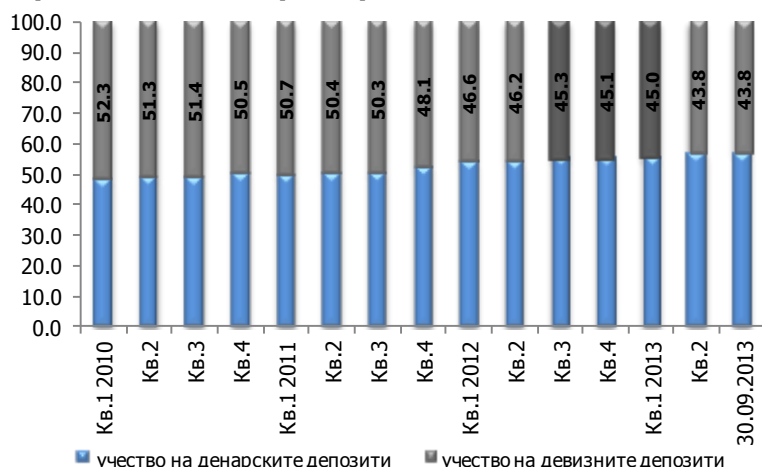

Извор: НБРМ.

*Вклучува депозитни пари.

Остварениот годишен депозитен раст во најголем дел е резултат на денарските депозити, при умерен годишен раст на девизните депозити. Притоа, придонесот на штедењето во домашна валута е значително повисок во однос на очекуваниот со последните проекции.

Учество на денарските и девизните депозити во вкупните депозити (во %)

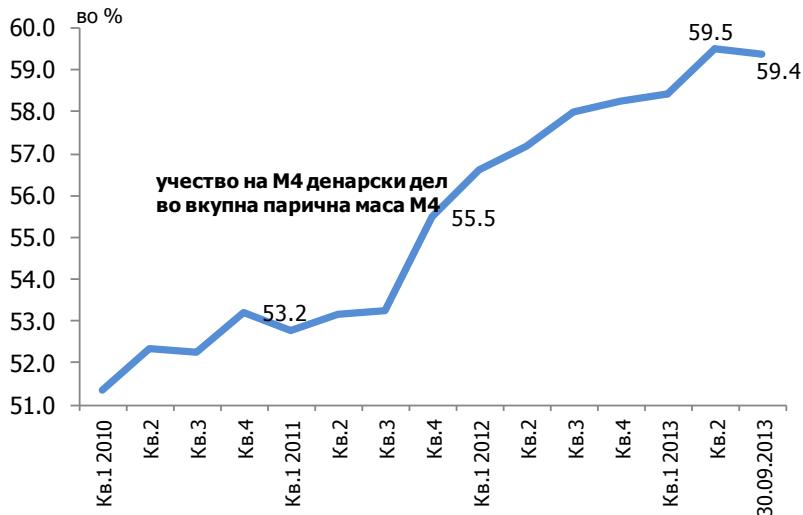
Извор: НБРМ.

*Вклучува депозитни пари.

Денарските депозити и понатаму имаат најголемо учество во вкупните депозити, при што со оглед на нивниот побрз раст во однос на проектираниот, тоа е повисоко во однос на проектираното.

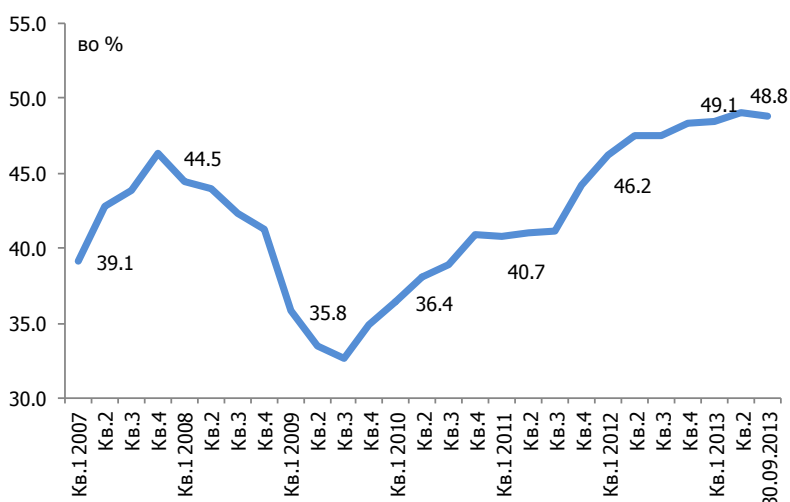
МОНЕТАРЕН СЕКТОР

Учество на денарскиот дел на M4 во вкупната парична маса M4 (во %)

Денарските депозити на населението се зголемуваат и во текот на септември, а нивното учество во вкупните депозити на населението е стабилно и изнесува околу 49%. Девизните депозити забележаа умерен раст во однос на претходниот месец.

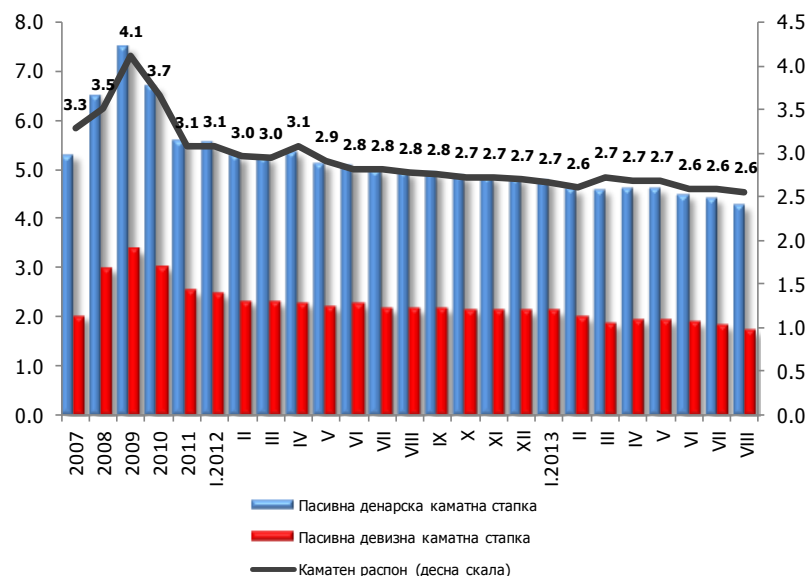
Учество на денарските депозити во вкупните депозити на населението, во %

*Вклучува депозитни пари.

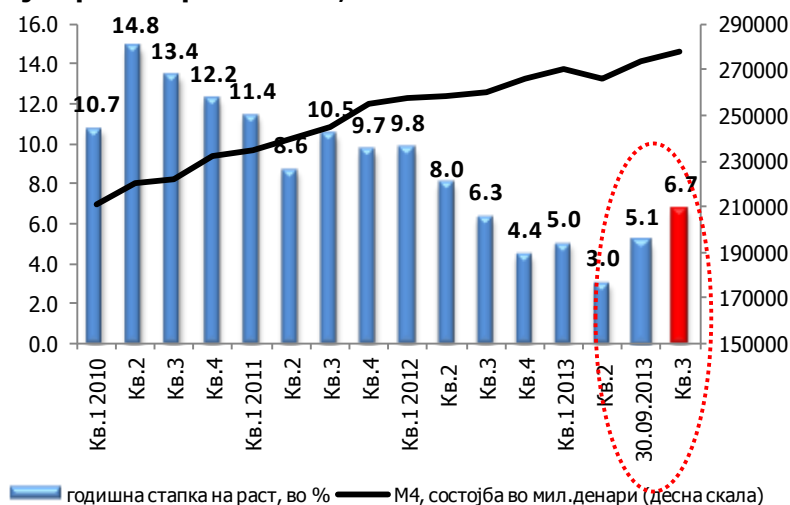
МОНЕТАРЕН СЕКТОР

Каматни стапки на денарските и девизните депозити, во %

Во август, каматните стапки на денарските и на девизните депозити забележаа месечен пад од по 0,1 процентен поен. И понатаму приносите од денарското штедење се попривлечни за штедачите.

Најширока парична маса, M4

Монетарниот раст е помал во однос на проектираниот...

...во услови на послаб годишен раст на вкупните депозити во третиот квартал, во однос на проекцијата, главно како резултат на пониската споредбена основа во вториот квартал.

Вкупните кредити продолжија да се зголемуваат и во текот на септември, но посилено од претходниот месец, како резултат на месечното зголемување на кредитите наменети за населението ...

Извор: НБРМ.

МОНЕТАРЕН СЕКТОР

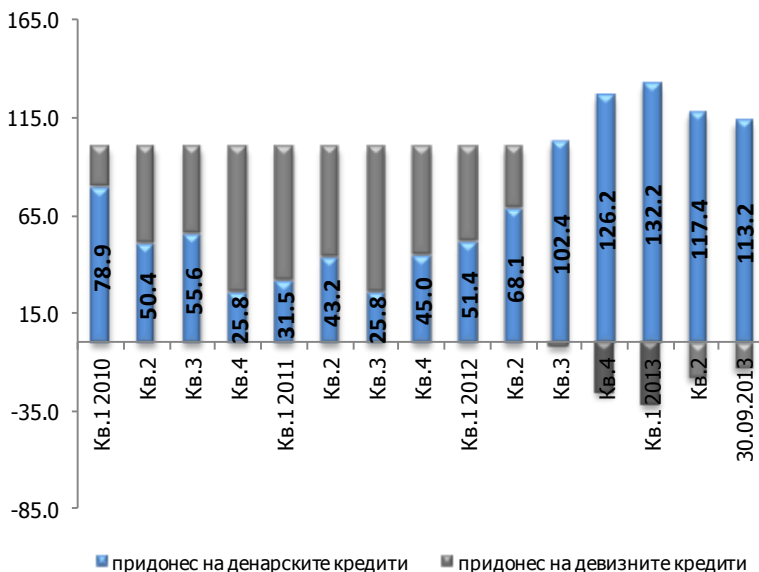
Вкупни кредити

Извор: НБРМ.

...при што на 30.9.2013 година, годишната стапка на раст на вкупните кредити изнесува 3,8% и е под проекцијата за третиот квартал од 4,6%. На квартална основа, заклучно со 30.9.2013 година вкупните кредити бележат раст, што претставува половина од очекуваниот квартален раст (од 3.318 милиони денари) согласно со априлската проекција.

Придонес на денарските и девизните кредити во вкупните кредити, во %

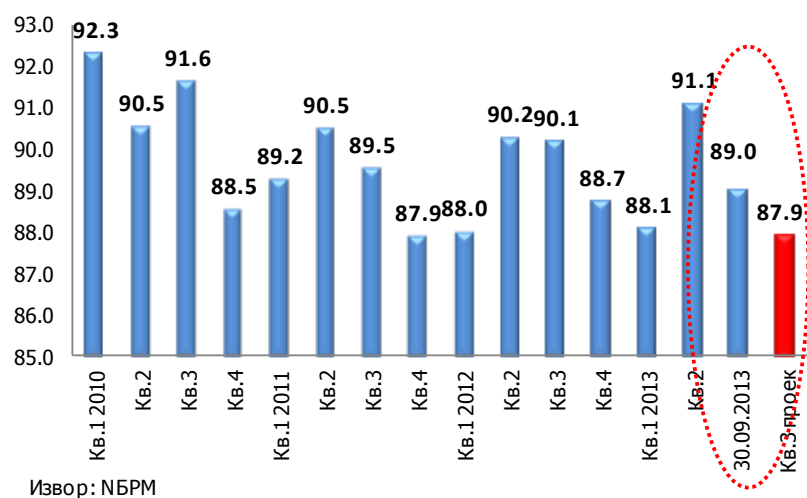
Извор: НБРМ.

Остварениот годишен кредитен раст во целост произлегува од зголемувањето на денарските кредити, при продолжување на падот на девизните кредити, наспроти очекувањата за нивен раст во овој период, согласно со априлската проекција.

Искористеноста на депозитниот потенцијал за кредитирање на приватниот сектор е поголема од нивото очекувано со проекцијата.

МОНЕТАРЕН СЕКТОР

Сооднос помеѓу вкупните кредити и депозити, во %

СТАТИСТИЧКИ ПРИЛОГ

Табела 1

ТРОШОЦИ НА ЖИВОТ - ИНФЛАЦИЈА И НЕЈЗИНИТЕ КОМПОНЕНТИ

	IX.2013	IX.2013	I-IX.2013	IX.2013	IX.2013	I-IX.2013
	VIII.2013	IX.2012	I-IX.2012	VIII.2013	IX.2012	I-IX.2012
	<i>промена во %</i>			<i>придонес во процентни поени</i>		
Вкупно	0.2	1.6	3.3	0.2	1.6	3.3
Исхрана	-0.7	2.0	4.3	-0.3	0.8	1.7
Производи од жито	-1.2	2.0	1.7	-0.1	0.1	0.1
Свеж и преработен зеленчук	-0.5	-0.2	3.9	0.0	0.0	0.2
Свежо и преработено овошје	-2.0	3.8	5.7	-0.1	0.1	0.2
Свежо и преработено месо	0.1	5.5	7.6	0.0	0.5	0.7
Свежа и преработена риба	0.5	9.1	10.8	0.0	0.1	0.1
Свежо и преработено млеко	0.4	5.6	4.0	0.0	0.3	0.2
Свежи јајца	-0.2	10.4	16.6	0.0	0.1	0.2
Маснотии	-7.6	-19.4	1.9	-0.1	-0.4	0.0
Тутун и пијалаци	0.3	4.1	2.7	0.0	0.2	0.1
Облека и обувки	0.4	6.1	8.0	0.0	0.4	0.5
Домување	1.0	-2.4	2.2	0.2	-0.4	0.3
Стан (станарина, вода, услуги)	0.1	0.1	0.8	0.0	0.0	0.0
Огрев и осветление	1.6	-4.0	2.8	0.2	-0.4	0.3
Греење и услуги	2.0	-6.1	-5.2	0.1	-0.2	-0.2
Електрична енергија и осветлување	1.4	-3.1	6.4	0.1	-0.2	0.5
Хигиена и здравје	2.0	5.8	4.5	0.2	0.5	0.4
Култура и разонода	1.6	-0.1	1.2	0.1	0.0	0.0
Сообраќајни средства и услуги	0.6	-1.0	-0.9	0.1	-0.1	-0.1
Сообраќајни средства	0.0	2.0	3.7	0.0	0.0	0.1
Течни горива и масла	1.5	-5.4	-2.8	0.1	-0.3	-0.1
Сообраќајни и птт услуги	0.2	1.7	-1.0	0.0	0.1	-0.1
Ресторани и хотели	-0.6	3.7	4.2	0.0	0.2	0.2
Останати услуги неспомнати на друго место	0.0	0.9	0.7	0.0	0.0	0.0

Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија.

Табела 2

ИНФЛАЦИЈА, ПРОДУКТИВНОСТ И ПЛАТИ

	2008	2009	2010	2011	2012	2012				2013							
						Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	мај 13	јун 13	јул 13	авг 13	септ 13
	<i>годишни промени во %</i>																
Инфлација (CPI)	8.3	-0.8	1.6	3.9	3.3	2.5	2.1	3.8	4.9	3.5	3.6	2.8	3.4	4.2	4.0	2.8	1.6
Инфлација (CPI) - просек на кумулативна основа	8.3	-0.8	1.6	3.9	3.3	2.5	2.3	2.8	3.3	3.5	3.6	3.3	3.4	3.6	3.6	3.5	3.3
Базична инфлација (без храна и енергија)	2.6	0.3	0.2	1.1	2.0	1.4	1.8	1.8	2.9	3.3	3.0	3.4	2.9	3.1	3.3	3.4	3.4
Регулирани цени	9.3	-1.8	11.3	6.9	10.1	9.4	8.7	11.2	11.1	4.2	1.2	-2.5	0.6	2.2	1.8	-4.7	-4.4
Цени на производители на индустриски п-ди	10.1	-7.2	8.7	12.4	4.6	5.1	3.1	4.4	5.7	2.9	0.9	-	0.7	0.8	2.9	-1.4	-
Продуктивност	1.9	-4.2	1.5	1.8	-1.1	-0.1	-1.2	-0.4	-2.7	-1.2	-0.4	-	-	-	-	-	-
Номинална нето-плата*	10.3	9.8	3.0	1.4	0.3	1.0	-0.5	0.2	0.3	1.1	1.8	-	2.0	2.2	1.1	-	-
Реална нето-плата*	1.9	10.8	1.4	-2.4	-2.9	-1.5	-2.6	-3.4	-4.3	-2.3	-1.8	-	-1.4	-1.9	-2.7	-	-

*За 2009 година податокот е коригиран од структурната промена поради примената на концептот за бруто-плати, кој ги вклучува надоместоците за храна и превоз во платите.

Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија и НБРМ.

Табела 3

НОМИНАЛНА И РЕАЛНА НЕТО-ПЛАТА ПО ЕКОНОМСКИ ДЕЈНОСТИ*

	2011				2012				2013				2011				2012				2013							
	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	апр	мај	јуни	јул	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	апр	мај	јун	јул
	номинални годишни промени во %												реални годишни промени во %															
Вкупно	1.9	1.5	1.6	0.8	1.0	-0.5	0.2	0.3	1.1	1.8	1.2	2.0	2.2	1.1	-2.1	-3.1	-1.9	-2.4	-1.5	-2.6	-3.4	-4.3	-2.3	-1.8	-2.1	-1.4	-1.9	-2.7
Земјоделство	-1.2	3.8	4.6	6.8	7.2	5.6	6.4	3.8	1.8	-2.0	-2.5	-0.1	-3.2	0.9	-5.1	-0.9	1.0	3.5	4.5	3.4	2.5	-1.0	-1.6	-5.4	-5.7	-3.4	-7.1	-2.9
Земјоделство, шумарство и рибарство	-1.2	3.8	4.6	6.8	7.2	5.6	6.4	3.8	1.8	-2.0	-2.5	-0.1	-3.2	0.9	-5.1	-0.9	1.0	3.5	4.5	3.4	2.5	-1.0	-1.6	-5.4	-5.7	-3.4	-7.1	-2.9
Индустрија	2.2	2.9	2.5	0.8	0.7	0.1	0.8	0.7	2.1	3.2	1.3	5.0	3.3	4.0	-1.8	-1.8	-1.1	-2.3	-1.8	-1.9	-2.9	-4.0	-1.3	-0.4	-1.9	1.5	-0.9	0.0
Рударство и вадење на камен	7.8	3.6	5.1	-1.2	-6.5	-2.3	-0.7	0.6	2.4	5.8	5.4	8.1	3.7	8.5	3.5	-1.1	1.5	-4.3	-8.8	-4.3	-4.3	-4.0	-1.0	2.1	2.0	4.5	-0.5	4.4
Преработувачка индустрија	4.4	3.9	3.7	1.9	0.6	0.6	0.8	1.2	2.9	4.5	4.8	3.6	5.1	2.9	0.3	-0.8	0.1	-1.3	-1.9	-1.5	-2.8	-3.5	-0.5	0.8	1.4	0.2	0.9	-1.0
Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација	-2.7	1.0	-0.3	0.7	4.4	1.5	1.8	0.2	0.1	2.0	-1.8	6.4	1.3	2.3	-6.6	-3.6	-3.8	-2.4	1.8	-0.6	-1.9	-4.4	-3.3	-1.6	-5.0	2.9	-2.7	-1.6
Снабдување со вода; отстранување на отпадни води, управување со отпад и дејности за санација на околината	2.3	4.7	4.0	2.4	1.0	-1.0	-0.3	-0.3	1.5	-0.3	-3.6	0.2	2.6	-0.6	-1.7	0.0	0.4	-0.8	-1.5	-3.1	-4.0	-5.0	-1.9	-3.8	-6.7	-3.1	-1.6	-4.4
Градежништво	3.5	3.0	2.3	1.2	3.0	1.7	2.0	2.3	6.4	5.3	5.4	4.4	6.1	7.6	-0.6	-1.7	-1.2	-2.0	0.4	-0.4	-1.7	-2.4	2.8	1.6	2.0	1.0	1.9	3.5
Услуги	3.0	5.1	4.2	2.6	3.3	-1.6	0.2	-0.2	0.9	1.3	0.5	2.1	1.2	1.0	-1.0	0.4	0.5	-0.6	0.7	-3.6	-3.4	-4.8	-2.5	-2.3	-2.7	-1.2	-2.9	-2.9
Трговија на големо и трговија на мало; поправка на моторни возила и мотоцикли	-0.6	-1.8	-0.1	-1.0	2.4	1.3	1.8	2.1	1.6	1.8	-0.1	4.4	1.2	-2.3	-4.5	-6.2	-3.6	-4.1	-0.1	-0.8	-1.9	-2.6	-1.8	-1.8	-3.3	0.9	-2.8	-6.0
Транспорт и складирање	2.4	2.5	6.9	1.7	0.3	-0.4	-1.7	-1.2	4.1	6.0	4.3	6.9	6.8	6.1	-1.6	-2.1	3.2	-1.5	-2.1	-2.5	-5.3	-5.8	0.6	2.3	0.9	3.4	2.5	2.0
Објекти за сместување и сервисни дејности со храна	0.0	-0.9	1.4	0.4	0.9	1.4	-0.4	-0.6	2.5	0.8	-2.4	3.8	0.9	3.4	-3.9	-5.4	-2.2	-2.7	-1.6	-0.7	-4.0	-5.2	-1.0	-2.8	-5.6	0.3	-3.1	-0.5
Информации и комуникации	1.2	23.8	2.2	-3.3	18.9	-18.8	1.9	3.7	0.8	4.3	0.5	5.9	6.8	2.1	-2.8	18.3	-1.4	-6.2	16.0	-20.5	-1.8	-1.1	-2.6	0.7	-2.7	2.4	2.5	-1.7
Финансиски дејности и дејности на осигурување	11.0	2.4	4.2	4.8	-7.3	-0.6	-0.4	-2.8	0.0	0.6	0.4	1.0	0.3	1.1	6.6	-2.2	0.5	1.5	-9.6	-2.7	-4.0	-7.3	-3.4	-3.0	-2.8	-2.3	-3.7	-2.7
Дејности во врска со недвижен имот	-4.2	-1.4	5.3	3.9	10.3	4.8	-1.3	-1.5	1.4	0.4	-2.4	2.6	1.2	0.9	-8.0	-5.8	1.7	0.7	7.6	2.6	-4.9	-6.1	-2.0	-3.1	-5.6	-0.8	-2.8	-2.9
Стручни, научни и технички дејности	2.8	6.0	8.7	15.3	18.2	10.4	10.0	5.1	-2.3	-0.5	2.0	-0.2	-3.4	-5.4	-1.2	1.2	4.9	11.7	15.2	8.1	6.0	0.2	-5.6	-4.0	-1.3	-3.5	-7.3	-9.0
Административни и помошни услужни дејности	-6.6	-5.1	-8.2	-3.7	-4.0	-7.7	-7.8	-6.1	-2.1	0.1	-0.1	0.5	0.0	1.8	-10.3	-9.4	-11.4	-6.6	-6.4	-9.6	-11.2	-10.5	-5.4	-3.4	-3.4	-2.9	-4.0	-2.0
Јавна управа и одбрана; задолжително социјано осигурување	-0.2	-0.8	0.3	0.2	1.2	1.5	-0.3	-0.1	-0.7	0.4	1.7	-1.8	1.1	0.7	-4.1	-5.2	-3.2	-2.9	-1.3	-0.6	-4.0	-4.7	-4.0	-3.2	-1.5	-5.0	-2.9	-3.2
Образование	4.2	-0.5	-0.6	-0.8	-0.8	-0.1	-0.1	-0.1	-0.2	-0.1	-0.2	0.0	0.0	0.2	0.1	-5.0	-4.1	-3.9	-3.3	-2.1	-3.7	-4.7	-3.6	-3.6	-3.4	-3.3	-4.0	-3.6
Дејности на здравствена и социјална заштита	-1.2	0.6	0.7	1.7	1.9	3.0	3.1	2.3	3.7	2.6	1.4	3.3	3.0	3.2	-5.1	-3.9	-2.8	-1.5	-0.6	0.8	-0.6	-2.4	0.2	-1.1	-1.9	-0.1	-1.2	-0.7
Уметност, забава и рекреација	6.8	7.2	8.4	9.8	-5.2	-9.4	-8.5	-8.7	-0.6	1.3	2.9	-0.5	1.6	-0.3	2.6	2.4	4.6	6.4	-7.5	-11.3	-11.8	-12.9	-3.9	-2.3	-0.4	-3.8	-2.5	-4.1
Други услужни дејности	19.0	26.5	25.8	5.5	0.2	3.4	1.1	1.2	4.0	-1.4	-1.6	1.9	-4.4	2.6	14.3	20.8	21.5	2.2	-2.3	1.3	-2.6	-3.5	0.5	-4.9	-4.8	-1.5	-8.2	-1.3

Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија.

*ДЗС почнувајќи од Јануари 2011 година податоците за платите ги објавува според НКД Рев.2. Податоците од новата класификација не се споредливи со расположливите податоци од старата класификација.

Табела 4

СЕЛЕКТИРАНИ ИНДУСТРИСКИ ДЕЈНОСТИ

	2008	2009	2010	2011	2012	2012				2013													
						Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	апр	мај	јун	јул	авг	Кв.1	Кв.2	апр	мај	јун	јул	авг
	годишни промени во %										придоноси, п.п.												
Рударство и вадење на камен	9.4	-12.4	-3.8	2.6	1.8	-7.6	-1.6	12.2	4.6	14.4	6.4	2.1	10.1	7.6	2.0	4.6	1.7	0.7	0.3	1.0	0.9	0.2	0.5
Производство на прехранбени производи	7.6	-2.3	2.8	5.3	15.6	5.8	9.1	20.5	23.1	9.8	2.8	10.7	0.6	-2.4	7.7	-12.2	1.1	0.3	1.2	0.1	-0.3	0.9	-1.8
Производство на пијалаци	9.9	-0.3	-9.2	-13.9	9.0	-0.7	0.7	-8.5	29.5	1.6	14.2	18.2	8.2	16.2	2.4	3.7	0.1	0.6	0.7	0.3	0.7	0.1	0.2
Производство на тутунски производи	1.9	-3.2	19.6	21.0	-14.9	74.7	17.8	-40.2	-56.1	68.7	-0.2	-10.7	-3.8	15.8	-9.2	-20.0	1.9	0.0	-1.0	-0.3	1.2	-0.8	-0.8
Производство на облека	-20.0	-11.8	-4.7	11.6	-7.2	-12.9	-15.0	-7.6	6.9	17.1	20.3	59.3	-1.5	10.8	20.2	18.5	1.9	1.9	4.6	-0.1	1.1	2.0	1.7
Печатење и продукција на снимени медиуми (записи)	57.3	26.8	-34.2	-12.8	31.2	22.5	53.3	40.0	10.2	-13.2	-29.7	-17.1	-39.4	-31.5	-25.3	23.1	-0.3	-0.7	-0.4	-0.9	-0.8	-0.6	0.5
Производство на кокс и рафинирани нафтени производи	1.6	-8.9	-6.2	-19.7	-64.8	-49.4	-83.1	-97.2	-45.6	-42.9	-94.1	-92.1	-98.4	-100.0	-82.3	-12.7	-0.3	-0.1	-0.2	-0.1	0.0	0.0	0.0
Производство на основни фармацевтски производи и фармацевтски препарати	25.2	-13.2	-2.8	4.4	6.2	-7.8	10.0	18.1	6.8	8.9	-4.3	1.3	-10.6	-3.9	56.7	-36.2	0.3	-0.1	0.0	-0.3	-0.1	1.3	-1.0
Производство на други неметални минерални производи	-3.0	-12.1	-14.2	9.7	-19.4	-21.5	-14.1	-24.7	-17.5	2.7	0.5	-7.4	-3.1	13.8	16.0	-5.1	0.1	0.0	-0.5	-0.2	0.8	0.8	-0.3
Производство на метали	-5.3	-43.0	31.8	15.3	-11.1	-10.7	-7.2	-14.0	-12.6	-16.1	-6.8	-4.7	-14.5	0.8	1.7	-19.0	-1.7	-0.6	-0.4	-1.5	0.1	0.1	-1.9
Производство на фабрикувани метални производи, освен машини и опрема	52.0	38.8	-53.5	7.3	-13.6	-23.2	-20.7	16.9	-25.0	-20.0	-48.2	-49.2	-64.2	-24.4	-43.6	-52.1	-0.5	-1.3	-1.2	-2.1	-0.6	-1.1	-1.7
Производство на електрична опрема	27.8	-24.8	-43.2	33.0	-24.2	-11.9	-12.7	-42.2	-21.1	-2.0	-2.2	29.5	-25.9	-4.0	-8.7	6.7	0.0	-0.1	0.6	-0.7	-0.1	-0.2	0.1
Производство на останата опрема за транспорт	-18.4	-46.4	44.5	79.6	19.0	-2.0	40.6	11.1	34.6	2.4	35.9	21.7	71.7	18.9	-2.8	-50.7	0.0	0.2	0.1	0.4	0.1	0.0	-0.4
Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација	-3.1	8.7	14.4	-3.0	-9.5	-16.1	-5.4	11.1	-20.0	1.7	16.0	15.0	36.3	-1.5	-13.8	6.4	0.3	1.9	1.9	3.9	-0.2	-1.8	0.7

Извор: Индекси на индустриското производство (2010=100), Државен завод за статистика на Република Македонија.

Табела 5

ИНДУСТРИСКО ПРОИЗВОДСТВО И ОСТАНАТИ ЕКОНОМСКИ ДЕЈНОСТИ

	2008	2009	2010	2011	2012	2012				2013		Најнови податоци					
						Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	мар. 13	апр. 13	мај. 13	јун. 13	јул. 13	авг. 13
<i>ГОДИШНИ ПРОМЕНИ ВО %</i>																	
Бруто домашен производ	5.0	-0.9	2.9	2.8	-0.2	-1.0	-0.6	0.4	0.1	2.9	3.9	-	-	-	-	-	-
Индустриско производство	5.1	-8.7	-4.8	3.3	-6.6	-8.4	-5.6	-6.8	-5.7	2.7	1.1	4.2	4.0	-2.8	1.9	3.9	-1.2
Градежништво	25.6	13.7	14.9	34.3	9.8	-19.1	-10.5	45.1	12.0	87.9	44.5	73.9	52.5	42.2	39.7	2.3	-
Трговија	11.8	-7.4	7.3	11.4	4.4	4.3	5.4	5.1	2.9	5.5	-1.6	2.7	4.1	-3.3	-5.3	-1.5	-

Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија.

Табела 6

ИНДИКАТИВНИ КАТЕГОРИИ ЗА ЛИЧНАТА ПОТРОШУВАЧКА

	2008	2009	2010	2011	2012	2011				2012				2013		Најнови податоци				
						Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Апр-13	Мај-13	Јун-13	Јул-13	Авг-13
<i>реални годишни промени во %</i>																				
Промет во трговија на мало*	3.1	-2.9	2.2	8.2	-5.8	7.4	6.7	9.9	8.4	-5.7	-3.4	-4.7	-9.4	0.9	-8.2	-5.4	-9.2	-9.8	-10.2	-
Приходи од ДДВ*	1.4	-1.9	5.4	7.9	-11.8	15.1	-0.5	7.3	10.6	-2.8	-12.1	-8.7	-22.5	-26.6	11.5	1.4	37.0	1.8	-1.0	-5.6
Увоз на стоки за широка потрошувачка*	9.8	-8.7	7.8	1.4	-2.0	4.5	-7.7	4.6	4.8	0.4	0.2	-8.2	0.7	-5.5	1.0	8.8	-3.1	-2.9	3.8	-8.4
Домашно производство на потрошни добра	5.4	-4.5	-1.8	4.7	2.6	2.1	11.3	4.9	0.6	-0.3	3.8	-3.3	9.1	15.7	5.9	16.4	-1.1	3.0	8.3	-1.9
Кредити на население*	31.8	4.0	2.2	5.1	1.6	1.4	2.8	4.0	5.1	9.2	8.2	5.4	6.1	7.8	7.2	9.0	8.2	7.2	8.3	10.3
Просечна нето-плата*	1.9	10.7	1.4	-2.4	-3.0	-2.1	-3.1	-1.9	-2.4	-1.5	-2.6	-3.4	-4.3	-2.3	-1.8	-2.1	-1.4	-1.9	-2.7	-
Приватни нето-трансфери*	-12.5	18.6	20.2	1.2	8.3	-9.0	-13.9	0.7	24.7	30.4	28.4	0.2	-13.4	-12.2	-13.1	-14.2	-13.2	-11.8	-7.8	-
Пензии*	8.4	9.5	1.1	0.4	0.9	-0.9	-0.2	0.2	2.5	3.4	2.2	1.5	-3.4	4.9	6.5	7.6	6.2	5.7	6.3	7.1

*реалните стапки на раст се пресметени од НБРМ, со делење на номиналните стапки на раст со годишната инфлација, мерена според трошоците на живот.

Извор: Државен завод за статистика, Министерство за финансии и пресметки на НБРМ.

Табела 7

ИНДИКАТИВНИ КАТЕГОРИИ ЗА ИНВЕСТИЦИЈЕ

	2008	2009	2010	2011	2012	2011				2012				2013		Најнови податоци				
						Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Апр-13	Мај-13	Јун-13	Јул-13	Авг-13
<i>реални годишни промени во %, освен за СДИ промените на реалните износи се во милиони денари</i>																				
Увоз на средства за работа*	19.4	-3.3	-12.7	2.2	-5.1	8.3	16.9	-6.6	-6.0	-9.3	-11.2	-0.1	0.1	10.1	22.9	27.5	15.5	25.6	14.7	-29.6
Извршени градежни работи*	16.3	14.9	12.9	29.4	6.1	55.4	52.8	13.4	18.8	-21.1	-12.3	39.9	6.8	81.6	39.4	47.6	37.5	34.1	-1.7	-
Домашно производство на капитални производи	-1.0	-23.1	-10.8	56.1	2.3	49.9	59.9	64.3	50.4	11.9	-5.8	3.6	1.4	14.9	2.6	1.3	-7.8	16.5	13.9	3.7
Државни капитални инвестиции*	36.7	-32.3	12.4	11.1	2.4	19.5	70.8	-16.5	-0.8	2.4	-25.5	-0.3	34.7	-7.3	3.4	15.3	-3.6	-5.7	80.9	-37.1
Странски директни инвестиции**	-8,211.9	-14,385.6	766.5	9,310.5	-12,836.0	9,856.9	-3,259.1	67.8	2,645.0	-6,545.7	158.5	-4768.4	-3392.7	-125.6	1,580.7	1,644.7	-493.5	422.4	543.1	-
Долгорочни кредити на претпријатија*	25.9	8.6	9.1	6.6	-2.5	10.3	12.9	11.5	6.6	-9.4	-9.7	-16.4	-16.3	-21.1	-26.4	-21.6	-23.5	-26.4	-23.2	-20.8
Залихи на готови производи***	-5.5	-2.2	-3.2	7.3	-6.0	5.9	19.5	18.2	6.0	-3.9	-1.8	-8.8	0.2	-5.1	-4.1	-10.6	-14.8	-7.4	-0.2	8.5

*реалните стапки на раст се пресметени од НБРМ, со делење на номиналните стапки на раст со годишната инфлација, мерена според трошоците на живот.

**реалните износи се пресметани од НБРМ, со делење на номиналните износи со нивото на индексот на потрошувачките цени.

*** податоците од јануари 2013 година се со нова базна година и нова пондерациона структура.

Извор: Државен завод за статистика, Министерство за финансии и пресметки на НБРМ.

Табела 8

БУЏЕТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА (Централен буџет и буџети на фондови)

	2012				Вкупно 2012	2013				Јан.-Авг. 2013	годишни стапки на промени во 2013 година (во %)					придонеси кон год.-раст на приходи и расходи, во п.п.		процент на реализација	Планиран Буџет за 2013
	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4		Кв.1	Кв.2	Јули	Авг.		Кв.1	Кв.2	Јули	Авг.	Јан.-Авг.	Авг.	Јан.-Авг.		
<i>во милиони денари</i>																			
ВКУПНИ ПРИХОДИ	31,798	35,133	35,446	35,696	138,073	29,901	36,151	14,693	11,135	91,880	-6.0	2.9	17.6	-5.9	0.7	-5.9	0.7	62.1	147,958
Даночни приходи и придонеси	27,872	28,962	30,368	30,180	117,382	26,476	30,665	11,522	10,020	78,683	-5.0	5.9	6.2	-1.7	1.0	-1.4	0.9	62.7	125,555
Даночни приходи (ССП)	210	192	224	372	998	249	214	79	66	608	18.6	11.5	-2.5	-9.6	9.4	-0.1	0.1	59.1	1,028
Даноци	18,217	18,592	20,013	18,797	75,619	16,507	20,015	7,666	6,527	50,715	-9.4	7.7	5.2	-3.2	-0.2	-1.8	-0.1	62.1	81,685
Персонален данок на доход	2,298	2,363	2,276	2,616	9,553	2,436	2,475	860	760	6,531	6.0	4.7	8.2	4.0	5.6	0.2	0.4	63.1	10,350
Данок на добивка	964	1,312	661	715	3,652	1,617	1,247	286	163	3,313	67.7	-5.0	49.7	120.3	30.4	0.8	0.8	82.8	4,003
ДДВ	9,798	9,100	10,460	9,111	38,469	7,441	10,520	4,291	3,513	25,765	-24.1	15.6	3.0	-3.0	-3.4	-0.9	-1.0	57.0	45,184
Акцизи	3,399	4,034	4,733	4,430	16,596	3,168	3,807	1,510	1,586	10,071	-6.8	-5.6	-0.1	-5.5	-5.2	-0.8	-0.6	68.6	14,678
Увозни давачки	932	994	1,046	1,095	4,067	1,015	1,085	353	336	2,789	8.9	9.2	-3.6	-1.2	6.0	0.0	0.2	70.8	3,942
Други даноци	826	789	837	830	3,282	830	881	366	169	2,246	0.5	11.7	44.7	-43.7	3.6	-1.1	0.1	63.7	3,528
Придонеси	9,445	10,178	10,131	11,011	40,765	9,720	10,436	3,777	3,427	27,360	2.9	2.5	8.3	1.6	3.3	0.5	1.0	63.9	42,842
Фонд за ПИОМ	6,375	6,876	6,836	7,437	27,524	6,537	7,017	2,553	2,306	18,413	2.5	2.1	8.4	1.5	3.0	0.3	0.6	64.1	28,747
Агенција за вработување	402	437	435	472	1,746	413	446	160	147	1,166	2.7	2.1	6.7	1.4	2.8	0.0	0.0	60.5	1,926
Фонд за здравствено осигурување	2,668	2,865	2,860	3,102	11,495	2,770	2,973	1,064	974	7,781	3.8	3.8	8.2	1.9	4.1	0.2	0.3	63.9	12,169
Неданочни приходи	2,782	3,081	3,683	3,038	12,584	2,570	2,165	2,610	761	8,106	-7.6	-29.7	138.1	-39.3	-1.3	-4.2	-0.1	58.6	13,836
Капитални приходи	746	2,697	623	367	4,433	299	2,461	177	58	2,995	-59.9	-8.8	-11.9	-74.7	-22.7	-1.4	-1.0	67.6	4,432
Странски донации	280	296	595	1,874	3,045	456	752	353	283	1,844	62.9	154.1	36.3	139.8	93.5	1.4	1.0	52.2	3,535
Приходи од наплатени заеми	118	97	177	237	629	100	108	31	13	252	-15.3	11.3	-62.7	-66.7	-25.2	-0.2	-0.1	42.0	600
ВКУПНИ РАСХОДИ	36,328	38,650	39,424	41,438	155,840	41,348	38,521	15,227	11,588	106,684	13.8	-0.3	5.9	-3.8	5.2	-3.8	5.2	64.4	165,653
Тековни трошоци	32,113	34,935	35,005	35,030	137,083	37,303	34,538	13,581	10,657	96,079	16.2	-1.1	0.6	0.5	5.4	0.4	4.9	65.4	146,944
Плати и надоместоци	5,680	5,702	5,650	5,682	22,714	5,618	5,646	1,911	1,869	15,044	-1.1	-1.0	0.3	-0.3	-0.8	0.0	-0.1	65.0	23,136
Стоки и услуги	3,739	3,322	3,346	4,245	14,652	4,109	3,679	1,301	788	9,877	9.9	10.7	15.5	-1.5	9.9	-0.1	0.9	56.6	17,441
Трансфери	22,164	25,110	24,416	23,811	95,501	26,413	24,315	9,705	7,761	68,194	19.2	-3.2	5.0	1.1	6.2	0.7	3.9	66.7	102,253
Трансфери (ССП)	208	191	345	452	1,196	219	191	118	73	601	5.3	0.0	28.3	-56.3	-8.7	-0.8	-0.1	69.6	863
Социјални трансфери	17,015	17,254	17,529	17,878	69,676	17,933	18,448	6,412	6,228	49,021	5.4	6.9	11.4	5.6	6.7	2.7	3.1	66.0	74,248
Други трансфери	4,941	7,665	6,542	5,481	24,629	8,261	5,676	3,175	1,460	18,572	67.2	-25.9	-6.3	-9.4	5.5	-1.3	1.0	68.4	27,142
Каматни плаќања	530	801	1,593	1,292	4,216	1,163	898	664	239	2,964	119.4	12.1	-45.9	-6.6	5.3	-0.1	0.1	72.0	4,114
Камати по домашен долг	242	347	291	426	1,306	311	548	138	166	1,163	28.5	57.9	17.9	31.7	39.8	0.3	0.3	72.5	1,604
Камати по надворешен долг	288	454	1,302	866	2,910	852	350	526	73	1,801	195.8	-22.9	-52.6	-43.8	-9.1	-0.5	-0.2	71.8	2,510
Капитални трошоци	4,215	3,715	4,419	6,408	18,757	4,045	3,983	1,646	931	10,605	-4.0	7.2	88.1	-35.3	3.5	-4.2	0.4	56.7	18,709
БУЏЕТСКИ ДЕФИЦИТ / СУФИЦИТ	-4,530	-3,517	-3,978	-5,742	-17,767	-11,447	-2,370	-534	-453	-14,804	152.7	-32.6	-71.6	106.8	45.9	-	-	83.7	-17,695

Извор: Министерство за финансии на Република Македонија.

Табела 9

НАДВОРЕШНОТРГОВСКА РАЗМЕНА СПОРЕД СМТК

во милиони евра	НАДВОРЕШНОТРГОВСКА РАЗМЕНА СПОРЕД СМТК										
	Вкупно	Производи за храна	Пијалоци и тутун	Суровини освен гориво	Минерални горива, мазива и сл.	Животински и растителни масла	Хемиски производи	Производи класирани по материјали	Машини транспортни уреди	Разни готови производи	Трансакции и неспомната стока
ИЗВОЗ											
2008	2,698	210	149	183	211	8	123	1,079	127	606	1
2009	1,937	202	141	123	145	6	123	551	110	535	1
2010	2,535	249	153	196	195	8	288	750	150	542	2
2011	3,198	267	170	207	266	13	538	883	253	599	2
2012	3,114	264	185	206	199	12	529	807	309	601	1
1	211	11	15	14	18	1	35	53	20	44	0
2	237	13	18	13	16	1	44	61	23	48	0
3	268	22	12	18	16	1	51	69	27	52	0
4	240	24	9	15	20	1	40	70	22	39	0
5	279	23	14	22	16	1	52	77	27	47	0
6	277	25	15	17	15	1	39	79	29	56	0
7	274	22	29	19	16	1	36	64	25	62	0
8	248	23	10	17	20	1	40	70	24	43	0
9	271	27	13	16	14	1	45	74	28	53	0
10	274	30	13	22	13	1	51	69	27	48	0
11	272	25	15	19	17	1	51	64	29	52	0
12	263	19	22	15	17	1	46	58	28	58	0
2013											
1	230	13	21	18	11	1	42	53	23	48	0
2	231	13	8	16	5	1	44	62	27	53	0
3	260	23	12	19	7	1	56	53	33	57	0
4	278	27	14	20	7	0	54	77	33	46	0
5	255	24	13	20	7	0	51	66	33	40	0
6	272	25	27	16	7	0	55	55	32	55	0
7	312	25	30	20	9	0	47	78	37	65	0
8	241	24	8	15	8	1	55	49	36	45	0
УВОЗ											
2008	4,664	424	35	236	956	46	416	1,257	986	308	1
2009	3,637	401	37	145	583	33	408	868	873	282	7
2010	4,137	421	44	219	729	39	500	1,048	831	302	4
2011	5,038	483	49	263	1,034	55	596	1,404	841	310	4
2012	5,062	529	58	232	1,078	62	575	1,423	798	303	5
1	369	35	4	20	106	5	31	100	51	18	0
2	356	35	3	16	113	5	44	58	63	19	0
3	440	50	8	29	102	7	57	101	63	24	0
4	458	45	5	29	67	3	44	171	69	23	2
5	454	43	5	32	84	6	54	139	65	26	0
6	395	43	4	24	70	6	46	114	63	24	0
7	413	45	6	10	70	3	58	128	70	24	0
8	407	43	5	15	97	5	46	100	70	26	0
9	402	45	3	9	80	6	47	123	58	30	0
10	462	51	5	15	100	6	54	127	71	33	0
11	457	48	6	18	95	6	49	134	72	29	0
12	449	48	4	15	95	3	46	128	83	26	1
2013											
1	374	41	3	13	83	5	45	116	51	16	0
2	364	34	4	12	53	5	53	117	64	22	0
3	399	39	6	16	63	2	59	113	70	30	0
4	460	49	4	20	72	3	62	132	88	30	0
5	433	42	4	14	63	3	58	144	77	28	0
6	397	41	6	8	56	4	57	121	81	24	0
7	451	48	6	12	78	5	57	133	82	28	2
8	361	37	5	10	68	3	51	108	55	23	0

Извор: Државен завод за статистика на Република Македонија.

Табела 10

БИЛАНС НА ПЛАЌАЊА

	2008	2009	2010	2011	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	2012	1	2	3	4	5	6	7
	<i>во милиони евра</i>															
I. Тековна сметка	-862.2	-457.1	-143.6	-189.1	-108.9	-66.3	69.9	-120.4	-225.7	-46.8	-25.9	-35.6	-56.1	-42.2	-7.2	46.3
A. Стоки	-1,762.5	-1,559.6	-1,447.8	-1,648.3	-402.8	-454.2	-394.2	-505.4	-1,756.6	-130.1	-121.0	-124.0	-162.9	-160.5	-113.4	-122.8
- Извоз на стоки, ф.о.б	2,692.6	1,932.6	2,530.1	3,210.9	712.3	795.1	791.5	808.0	3,106.9	229.8	230.4	259.5	277.2	254.5	271.7	309.9
- Увоз на стоки, ф.о.б.	-4,455.1	-3,492.2	-3,977.9	-4,859.2	-1,115.1	-1,249.3	-1,185.7	-1,313.4	-4,863.5	-359.9	-351.4	-383.5	-440.1	-415.0	-385.0	-432.8
B. Услуги	9.3	16.5	36.8	96.7	-4.3	18.6	39.8	-8.0	46.1	5.4	3.8	-1.9	-5.2	1.9	1.8	12.1
- Приливи	692.0	617.6	681.3	797.2	168.1	196.6	245.4	208.8	818.9	60.5	56.4	52.4	68.4	73.5	67.3	92.3
- Одлив	-682.8	-601.1	-644.6	-700.5	-172.4	-178.0	-205.6	-216.8	-772.8	-55.0	-52.5	-54.3	-73.6	-71.6	-65.5	-80.2
B. Доход	-94.4	-47.3	-99.9	-131.2	-35.4	-38.4	-33.6	-40.3	-147.7	-20.5	-10.5	-13.6	-11.0	-12.8	-11.8	-11.7
- Приливи	185.2	128.0	146.6	161.4	41.8	39.9	41.7	39.3	162.7	14.1	12.7	12.5	15.4	12.7	12.3	13.7
- Одлив	-279.6	-175.3	-246.5	-292.6	-77.2	-78.3	-75.2	-79.6	-310.4	-34.6	-23.2	-26.1	-26.3	-25.5	-24.1	-25.3
G. Тековни трансфери	985.5	1,133.3	1,367.3	1,493.7	333.6	407.7	457.9	433.3	1,632.5	98.4	101.8	104.0	122.9	129.2	116.3	168.7
- Приливи	1,033.2	1,181.0	1,414.0	1,542.3	345.7	420.6	472.1	449.4	1,687.7	103.9	105.8	108.9	129.4	134.6	124.3	174.4
- Одлив	-47.7	-47.7	-46.7	-48.6	-12.1	-12.9	-14.2	-16.1	-55.2	-5.5	-4.0	-4.9	-6.4	-5.4	-8.0	-5.8
II. Капитална и финансиска сметка	886.2	430.0	142.3	179.9	97.2	60.6	-73.3	123.3	207.9	50.2	21.8	32.2	50.4	46.2	4.7	-46.2
A. Капитална сметка	-12.2	20.2	12.5	8.9	3.6	2.1	7.3	7.0	20.0	1.1	1.5	2.2	-0.1	5.8	1.3	2.7
- Приливи	0.0	25.4	25.7	22.0	7.3	5.6	10.5	11.3	34.7	2.0	2.2	2.6	2.3	6.7	3.0	3.8
- Одлив	-12.2	-5.3	-13.2	-13.0	-3.7	-3.5	-3.2	-4.3	-14.6	-1.0	-0.7	-0.4	-2.3	-0.8	-1.7	-1.0
0	898.4	409.8	129.8	170.9	93.6	58.5	-80.6	116.3	187.8	49.2	20.2	30.0	50.5	40.4	3.4	-49.0
1. Директни инвестиции	409.4	136.9	158.6	336.8	74.1	0.3	-41.0	44.7	78.1	34.0	22.4	18.2	-9.2	15.1	20.9	28.9
Директни инвестиции во странство	9.5	-8.1	-1.4	0.0	-0.5	4.5	2.5	-0.5	6.0	-0.1	0.0	0.0	1.5	-1.3	-0.1	-0.2
Директни инвестиции во земјата	399.9	145.0	160.0	336.8	74.6	-4.3	-43.5	45.2	72.0	34.1	22.4	18.2	-10.7	16.4	21.0	29.1
2. Портфолио инвестиции	-50.6	104.0	-56.8	-75.8	0.9	7.4	62.4	6.6	77.3	-131.8	-2.9	-2.6	-3.4	5.4	-4.4	-0.3
Средства	-0.5	-37.6	-21.9	-23.9	-4.9	-9.0	11.6	-5.0	-7.3	0.1	-4.3	-3.2	-4.9	-2.2	-4.3	-0.2
Обврски	-50.1	141.7	-34.9	-51.8	5.8	16.4	50.8	11.5	84.6	-131.9	1.4	0.6	1.5	7.6	-0.1	-0.1
3. Останати инвестиции	464.4	245.8	89.7	241.2	25.1	-10.1	-36.1	195.9	174.8	238.1	-19.8	-12.3	18.3	-1.9	-40.9	-72.5
3.1. Средства	207.4	-107.0	-159.7	-400.0	-80.5	40.3	-125.0	65.0	-100.1	-270.9	58.2	19.9	-99.1	-17.3	0.2	25.3
3.1.1. Трговски кредити	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
3.1.1.2. Заеми	-4.7	-19.1	7.2	-230.2	-70.2	53.9	-29.4	125.9	80.2	-288.0	102.5	20.4	-58.3	3.7	7.2	78.2
3.1.2.1. Монетарна власт	0.0	0.0	0.0	-233.1	-63.4	55.5	-26.7	131.6	97.0	-289.5	100.9	20.6	-68.9	3.3	7.1	77.9
3.1.2.2. Држава	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
3.1.2.3. Банки	-0.3	-16.0	6.9	3.7	-7.2	-3.6	-2.6	-7.1	-20.5	1.5	1.8	-0.5	10.2	0.2	0.2	0.1
3.1.2.4. Останати сектори	-4.4	-3.2	0.4	-0.9	0.3	2.0	-0.1	1.4	3.6	0.0	-0.2	0.3	0.4	0.2	-0.2	0.1
3.1.3. Валути и депозити	211.3	-88.1	-167.1	-169.8	-10.3	-13.7	-95.6	-61.2	-180.7	17.1	-44.4	-0.5	-40.7	-21.0	-6.9	-53.0
3.1.3.1. Монетарна власт	16.0	0.0	0.6	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
3.1.3.2. Држава	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
3.1.3.3. Банки	238.5	-86.0	-78.6	-36.4	47.3	57.9	-44.6	-14.0	46.6	21.2	-32.6	21.1	-15.7	1.7	11.6	-31.7
3.1.3.4. Останати сектори	-43.2	-2.0	-89.1	-133.5	-57.6	-71.6	-51.0	-47.1	-227.3	-4.1	-11.8	-21.6	-25.0	-22.8	-18.5	-21.3
3.1.4. Останати средства	0.8	0.1	0.2	-0.1	0.0	0.1	-0.1	0.3	0.4	-0.1	0.1	0.0	-0.1	0.0	-0.1	0.2
3.2. Обврски	256.9	352.8	249.4	641.2	105.5	-50.4	88.9	130.9	274.9	509.0	-78.0	-32.3	117.4	15.4	-41.0	-97.8
3.2.1. Трговски кредити	-4.4	169.1	71.2	-12.7	50.6	20.1	-14.7	113.6	169.5	-12.6	15.7	-34.0	-7.1	29.6	-12.1	-32.7
3.2.2. Заеми	241.9	69.9	121.4	665.2	61.6	-101.4	104.9	-60.5	4.7	528.1	-93.3	1.2	143.9	-16.8	-35.4	-70.3
3.2.2.1. Монетарна власт	0.0	0.0	0.0	232.5	63.7	-55.9	26.0	-108.8	-75.0	254.3	-87.8	-20.4	69.1	-3.5	-17.6	-67.9
3.2.2.2. Држава	36.1	7.0	38.9	367.5	1.8	-12.8	80.1	-7.1	61.9	281.8	-2.6	-0.4	13.0	-5.2	-2.7	-3.7
3.2.2.3. Банки	-17.0	58.9	110.7	46.7	1.9	-20.0	-0.9	10.0	-9.1	2.0	0.6	17.1	65.2	-7.9	-15.6	-14.4
3.2.2.4. Останати сектори	222.7	4.0	-28.1	18.5	-5.8	-12.7	-0.3	45.5	26.7	-10.0	-3.5	4.9	-3.5	-0.2	0.5	15.7
3.2.3. Валути и депозити	12.1	26.0	-2.8	-61.9	1.8	24.7	-5.6	45.2	66.2	-8.0	-2.8	0.8	2.2	2.8	-2.2	3.5
3.2.3.1. Монетарна власт	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
3.2.3.2. Држава	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
3.2.3.3. Банки	12.1	26.0	-2.8	-61.9	1.8	24.7	-5.6	45.2	66.2	-8.0	-2.8	0.8	2.2	2.8	-2.2	3.5
3.2.3.4. Останати сектори	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
3.2.4. Останати обврски	7.4	87.9	59.5	50.5	-8.6	6.2	4.3	32.6	34.6	1.4	2.4	-0.3	-21.5	-0.1	8.7	1.6
4. Бруто официјални резерви / 1	75.3	-76.9	-61.7	-331.3	-6.5	60.9	-65.8	-130.9	-142.3	-91.1	20.5	26.6	44.7	21.8	27.8	-5.2
III. Нето грешки и пропусти	-24.0	27.1	1.3	9.2	11.7	5.7	3.4	-2.9	17.8	-3.4	4.1	3.4	5.7	-4.0	2.5	0.0

1/ Без ценовни промени и курсни разлики.

Извор: НБРМ.

Табела 11

МЕНУВАЧКИ ПАЗАР									
	БАНКИ			МЕНУВАЧНИЦИ			ВКУПНО		
	Понуда	Побарувачка	Нето-откуп	Понуда	Побарувачка	Нето-откуп	Понуда	Побарувачка	Нето-откуп
<i>во милиони евра</i>									
2004	286.3	149.2	137.1	494.6	266.3	228.3	780.9	415.5	365.4
2005	340.3	108.6	231.7	541.1	235.6	305.5	881.4	344.2	537.2
2006	429.7	126.5	303.2	555.8	208.0	347.8	985.5	334.5	651.0
2007	470.7	191.5	279.2	609.1	200.8	408.3	1,079.9	392.4	687.5
2008	544.6	317.4	227.2	585.0	209.3	375.7	1,129.6	526.6	602.9
2009	476.2	282.0	194.3	766.6	197.1	569.5	1,242.8	479.1	763.8
2010	480.3	175.1	305.2	815.9	148.5	667.5	1,296.3	323.6	972.7
2011	464.4	165.6	298.7	924.2	146.8	777.3	1,388.5	312.5	1,076.1
1	29.8	12.0	17.8	47.5	9.7	37.7	77.3	21.7	55.6
2	30.6	12.1	18.5	48.3	12.1	36.2	78.9	24.2	54.7
3	33.4	16.8	16.6	51.2	12.6	38.5	84.6	29.5	55.1
4	34.0	15.4	18.6	63.6	11.6	52.0	97.7	27.0	70.7
5	36.1	15.9	20.2	62.6	12.7	49.9	98.7	28.6	70.1
6	36.6	15.9	20.7	64.1	12.7	51.4	100.6	28.5	72.1
7	42.4	16.0	26.4	108.0	12.6	95.4	150.4	28.6	121.8
8	43.8	14.0	29.9	103.4	12.1	91.3	147.2	26.1	121.2
9	38.2	10.8	27.5	91.3	12.5	78.8	129.6	23.3	106.3
10	36.9	10.6	26.3	82.9	12.6	70.3	119.8	23.2	96.6
11	39.7	11.5	28.2	80.4	12.6	67.8	120.1	24.1	96.0
12	62.8	14.7	48.1	120.8	12.9	107.9	183.6	27.6	156.0
2012	399.5	111.2	288.3	1,081.1	161.7	919.5	1,480.6	272.9	1,207.8
1	34.0	8.7	25.3	76.3	10.3	65.9	110.2	19.0	91.3
2	30.1	7.7	22.4	61.3	11.1	50.2	91.4	18.9	72.6
3	32.2	9.1	23.1	77.8	13.0	64.8	110.0	22.0	88.0
4	33.4	8.1	25.4	90.2	11.4	78.9	123.7	19.4	104.3
5	36.7	10.6	26.1	95.6	12.9	82.8	132.3	23.4	108.9
6	32.9	9.3	23.6	85.5	15.4	70.1	118.4	24.7	93.6
7	39.0	11.4	27.6	127.5	14.5	113.0	166.5	25.9	140.6
8	36.6	10.8	25.8	109.5	13.0	96.5	146.1	23.9	122.2
9	31.7	9.5	22.2	86.9	13.1	73.8	118.7	22.6	96.0
10	33.0	8.5	24.5	97.9	14.1	83.9	131.0	22.6	108.4
11	30.0	8.4	21.6	83.5	15.1	68.4	113.6	23.5	90.1
12	29.9	9.1	20.7	89.0	17.8	71.2	118.9	27.0	91.9
01-09.2013	234.2	82.7	151.5	822.1	142.4	679.7	1,056.3	225.1	831.2
1	24.5	8.8	15.7	67.8	14.2	53.6	92.3	23.1	69.2
2	25.8	6.9	18.9	69.9	14.3	55.6	95.7	21.2	74.5
3	25.5	9.1	16.4	71.7	17.0	54.7	97.2	26.1	71.0
4	25.9	10.2	15.7	90.2	18.2	72.1	116.1	28.4	87.8
5	25.1	8.9	16.2	92.1	15.4	76.6	117.2	24.3	92.9
6	23.9	9.7	14.2	87.3	15.5	71.8	111.2	25.2	86.0
7	28.7	11.7	17.0	126.9	17.7	109.3	155.6	29.3	126.3
8	27.3	9.0	18.3	118.2	15.1	103.1	145.4	24.1	121.4
9	27.4	8.3	19.1	98.1	15.1	83.0	125.5	23.4	102.1

Извор: НБРМ.

Табела 12

НЕДК И РЕДК

	НЕДК	РЕДК-ТЖ	Релативни цени - ТЖ	РЕДК - ЦП	Релативни цени - ЦП
	<i>индекси 2006=100</i>				
2004	97.9	106.5	108.8	104.3	106.7
2005	99.8	102.2	102.5	101.2	101.4
2006	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
2007	99.6	97.2	97.6	96.6	97.0
2008	100.6	98.7	98.1	97.2	96.6
2009	106.6	99.7	93.5	98.5	92.4
2010	106.0	97.0	91.5	99.5	93.9
2011	106.9	96.5	90.3	101.7	95.2
1	106.8	97.4	91.2	101.0	94.6
2	106.5	97.5	91.6	100.8	94.7
3	106.5	97.8	91.8	103.0	96.7
4	106.4	97.4	91.6	102.8	96.5
5	105.9	96.7	91.3	101.5	95.9
6	106.1	96.0	90.4	101.5	95.6
7	106.5	95.6	89.7	100.7	94.5
8	107.5	96.5	89.8	102.8	95.6
9	107.6	95.8	89.0	101.9	94.7
10	107.8	95.7	88.8	101.8	94.5
11	107.7	95.9	89.0	101.4	94.2
12	107.6	96.2	89.4	101.7	94.5
2012	108.3	97.3	89.8	103.2	95.4
1	107.5	97.9	91.1	100.7	93.7
2	107.5	98.0	91.2	102.5	95.3
3	107.8	97.5	90.4	103.6	96.1
4	106.2	96.5	90.9	101.6	95.7
5	108.2	97.9	90.5	103.5	95.7
6	109.1	97.6	89.5	104.3	95.6
7	108.7	96.2	88.5	103.6	95.3
8	108.9	97.2	89.3	102.8	94.5
9	109.2	97.7	89.5	104.4	95.6
10	108.8	96.8	88.9	103.5	95.1
11	108.5	96.5	89.0	103.7	95.5
12	108.8	97.2	89.3	104.5	96.1
2013					
1	108.4	97.8	90.2	103.8	95.7
2	108.4	97.8	90.2	103.2	95.1
3	108.1	96.8	89.5	102.7	95.0
4	108.4	97.9	90.4	103.8	95.7
5	108.3	97.8	90.2	102.8	94.9
6	109.7	98.4	89.7	104.3	95.2
7	109.8	97.6	88.9	103.9	94.6
8	110.7	98.9	89.3	103.0	93.1

Извор: НБРМ.

Табела 13

ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

	Просечен курс				Курс на крај на период			
	Ден/CHF	Ден/GBP	Ден/USD	Ден/EUR	Ден/CHF	Ден/GBP	Ден/USD	Ден/EUR
2004	39.7337	90.4298	49.4105	61.3377	39.7085	86.4983	45.0676	61.3100
2005	39.5871	89.6186	49.2919	61.2958	39.3402	89.2717	51.8589	61.1779
2006	38.8981	89.7611	48.7854	61.1885	38.0696	91.1007	46.4496	61.1741
2007	37.2534	89.4324	44.7184	61.1838	36.8596	83.2901	41.6564	61.2016
2008	38.6300	77.1265	41.8646	61.2654	41.0428	63.0387	43.5610	61.4123
2009	40.5769	68.8041	44.0766	61.2728	41.1165	67.6695	42.6651	61.1732
2010	44.5956	71.7150	46.4574	61.5150	49.3026	71.5008	46.3140	61.5050
2011	49.9881	70.8931	44.2281	61.5289	50.5964	73.6322	47.5346	61.5050
1	48.1809	72.4702	45.9858	61.5116	47.5236	71.4427	44.8614	61.5050
2	47.4083	72.6380	45.0951	61.5075	48.0545	71.9104	44.6919	61.5050
3	47.8229	71.0588	43.9906	61.5183	47.3456	69.9923	43.6595	61.5162
4	47.4222	69.7080	42.6383	61.5200	47.8064	68.9834	41.3947	61.5125
5	49.0049	70.0430	42.8266	61.5297	50.7237	71.0577	43.1713	61.6141
6	50.9005	69.5135	42.8109	61.6103	51.1964	68.4819	42.7175	61.6200
7	52.2133	69.5330	43.1423	61.6168	53.9524	70.4154	43.1998	61.6029
8	55.0191	70.1998	42.9071	61.5086	52.0182	69.5301	42.4562	61.5063
9	51.4977	70.4906	44.5426	61.5027	50.3842	70.6415	45.1737	61.5040
10	50.0403	70.6839	44.9128	61.5042	50.3685	69.9437	43.4357	61.5050
11	49.9897	71.6720	45.3129	61.5025	50.0826	72.0569	46.1243	61.5114
12	50.1034	72.8051	46.6049	61.5134	50.5964	73.6322	47.5346	61.5050
2012								
1	50.7711	73.8973	47.6848	61.5049	51.0584	73.5882	46.9146	61.5050
2	50.9539	73.5147	46.5380	61.5024	51.0373	72.5321	45.7113	61.5000
3	50.9953	73.6944	46.5718	61.5016	51.0627	73.7558	46.0505	61.5050
4	51.1828	74.7904	46.7293	61.5394	51.2153	75.4693	46.5115	61.5301
5	51.3028	76.5755	47.9980	61.6301	51.2749	77.1936	49.5105	61.5812
6	51.2945	76.4874	49.2161	61.6075	51.2320	76.3908	48.9532	61.6321
7	51.2608	78.0377	50.0522	61.5723	51.2224	78.8845	50.2353	61.5181
8	51.2045	78.0567	49.7112	61.5004	51.2127	77.7415	49.0285	61.5013
9	50.8721	77.0299	47.8767	61.5031	50.8313	77.0638	47.5644	61.5008
10	50.8325	76.2839	47.4019	61.4990	50.8890	76.2831	47.4459	61.4994
11	51.0251	76.5473	47.9742	61.5015	51.0673	75.8768	47.3298	61.5004
12	50.8933	75.7020	46.9413	61.5013	50.9106	75.2800	46.6510	61.5000
2013								
1	50.1280	74.0866	46.3616	61.5043	49.6378	71.6662	45.4258	61.5111
2	50.0665	71.5578	46.0427	61.5996	50.6022	71.3133	47.0476	61.6183
3	50.2843	71.7134	47.5128	61.6552	50.6247	73.0126	48.0544	61.6153
4	50.5582	72.5475	47.3870	61.6510	50.2056	73.0421	47.0125	61.6475
5	49.7118	72.6641	47.4611	61.6522	49.3733	72.0492	47.6302	61.6525
6	50.0172	72.3482	46.7918	61.6694	49.9936	71.9577	47.1576	61.6821
7	49.8603	71.5884	47.1648	61.6491	49.8689	70.9210	46.3063	61.5133
8	49.8569	71.5340	46.1982	61.4965	49.9650	72.0263	46.4729	61.5069
9	49.8388	72.9867	46.1178	61.5009	50.2126	73.2148	45.4313	61.5004

Извор: НБРМ.

Табела 14

ТЕКОВИ НА КРЕИРАЊЕ И ПОВЛЕКУВАЊЕ НА ПРИМАРНИ ПАРИ			
	Кумулативна промена I-XII.2012	Кумулативна промена IX.2013-XII.2012	Месечна промена IX.2013 / VIII.2013
<i>во милиони денари</i>			
Примарни пари*	3.390	-3.203	-947
Депозити на држава	-12.153	4.917	-418
Девизни трансакции	5.589	-3.803	276
Банки	8.463	283	639
Држава	-2.874	-4.086	-363
Благајнички записи	6.285	500	0
Задолжителен депозит			0
Запис за 6-месечен депозит			0
Репо операции	2.700	-2.700	0
Расположив депозит	-1.158	-4.628	-1.125
Останати ставки	2.127	2.510	320

*Примарните пари не вклучуваат задолжителна резерва во девизи.

Извор: НБРМ.

Табела 15

БИЛАНС НА НБРМ (СКРАТЕНА ФОРМА)				
	Кумулативна промена I - XII.2012	Кумулативна промена XII.2012 - IX.2013	Месечна промена IX.2013 / VIII.2013	Состојба IX.2013
<i>во милиони денари</i>				
Примарни пари*	2.292	-3.657	-1.213	52.279
Нето девизна актива	6.408	-6.414	-1.148	122.497
Нето домашна актива	-4.116	2.757	-65	-70.218

* Вклучува готови пари во оптек (вклучително и готовината во благајна на банките), задолжителна резерва на денарските и девизните депозити и вишокот на издвоени ликвидни средства над обврската за задолжителна резерва.

Извор: НБРМ.

Табела 16

МОНЕТАРНИ АГРЕГАТИ																						
	2011			2012			2013			2011			2012			2013						
	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3				
<i>период во однос на претходен период, во %</i>											<i>годишни промени, во %</i>											
M0	-3,4	2,4	-4,0	15,3	-9,0	7,0	1,4	5,7	-1,2	-3,4	-2,1	7,6	2,1	1,8	9,5	3,1	7,7	13,7	4,3	13,3	2,3	-1,2
M1	-5,8	7,3	-0,9	6,6	-3,2	3,1	3,3	4,4	0,4	-1,4	1,8	7,5	10,4	6,9	6,9	9,8	5,5	9,9	7,6	11,6	6,7	5,2
M4	0,9	2,0	2,4	4,1	1,0	0,3	0,8	2,2	1,6	-1,5	2,8	11,4	8,6	10,5	9,7	9,8	8,0	6,3	4,4	5,0	3,0	5,1
M4-денарски дел	0,1	2,7	2,5	8,5	3,0	1,3	2,3	2,7	1,9	0,3	2,7	14,5	10,3	12,5	14,4	17,7	16,1	15,8	9,6	8,4	7,3	7,7

Извор: НБРМ.

Табела 17

ВКУПНИ ДЕПОЗИТИ КАЈ БАНКИ И ШТЕДИЛНИЦИ

	Состојба на 31.08.2013 година	Состојба на 30.09.2013 година	Месечна промена (септември 2013/август 2013)	Годишна промена август 2013/август 2012)	Годишна промена септември 2013/септември 2012)	Придонес во месечниот пораст на вкупните депозити во септември 2013 година	Придонес во годишниот пораст на вкупните депозити во септември 2013 година
	во милиони денари		во %			во %	
Вкупни депозити	252.317	253.277	0,4	5,7	6,4	100%	100%
Денарски*	140.448	142.236	1,3	9,7	10,6	186,3	89,4
Девизни	111.869	111.040	-0,7	1,0	1,5	-86,3	10,6
Депозити на домаќинства	182.096	182.712	0,3	6,2	6,6	64,2	73,7
Денарски*	89.281	89.683	0,4	9,5	10,1	41,8	53,7
Девизни	92.814	93.029	0,2	3,2	3,4	22,4	20,0
Депозити на претпријатија од приватен сектор	53.474	53.517	0,1	1,4	4,1	4,4	13,7
Денарски*	36.722	37.798	2,9	8,6	12,0	112,1	26,5
Девизни	16.752	15.718	-6,2	-11,6	-11,1	-107,7	-12,8

* Денарските депозити се со вклучени депозитни пари.

Извор: НБРМ.

Табела 18

ВКУПНИ ДЕПОЗИТИ КАЈ БАНКИ И ШТЕДИЛНИЦИ, ГОДИШНИ ПРОМЕНИ, ВО %

	2010				2011				2012				2013		
	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3
Вкупни депозити	11,4	15,2	14,5	13,7	12,4	9,2	10,5	9,2	9,5	7,6	5,7	4,9	4,6	3,9	6,4
Денарски	7,7	15,9	21,0	19,9	17,2	11,8	13,0	14,3	18,6	16,9	16,4	11,5	8,2	9,6	10,6
Девизни	14,8	14,6	9,0	8,2	8,1	6,8	8,2	4,3	0,8	-1,3	-4,6	-2,1	0,6	-2,6	1,5
Краткорочни	6,9	11,1	8,4	7,7	7,6	2,1	6,7	7,8	7,1	5,9	0,3	-2,3	-4,0	-5,8	-2,6
Долгорочни	47,7	53,2	50,5	43,3	39,1	39,1	35,6	22,5	20,5	19,7	24,2	25,1	28,6	27,7	29,0
Претпријатија од приватен сектор	-5,5	7,6	6,8	6,4	11,3	-1,7	4,7	6,1	6,2	0,8	-3,4	-2,0	-4,6	-4,5	4,1
Домаќинства	19,9	19,6	17,6	17,4	14,0	14,2	14,3	12,0	12,0	10,9	9,2	7,2	7,2	5,8	6,6

Извор: НБРМ.

Табела 19

ВКУПНИ КРЕДИТИ ДАДЕНИ ОД БАНКИ И ШТЕДИЛНИЦИ

	Состојба на 31.08.2013 година	Состојба на 30.09.2013 година	Месечна промена (септември 2013/август 2013)	Годишна промена август 2013/август 2012)	Годишна промена септември 2013/септември 2012)	Придонес во месечниот пораст на вкупните кредити во септември 2013 година	Придонес во годишниот пораст на вкупните кредити во септември 2013 година
	во милиони денари		во %			во %	
Вкупни кредити на банките	224.942	225.573	0,3	3,6	3,7	100%	100%
Денарски*	170.447	171.536	0,6	5,9	5,6	172,6	113,4
Девизни**	54.494	54.036	-0,8	-3,1	-2,0	-72,6	-13,4
Домаќинства	92.408	93.114	0,8	7,8	8,1	111,8	86,4
Денарски	86.186	86.916	0,8	9,0	9,3	115,6	91,6
Девизни	6.222	6.198	-0,4	-6,5	-6,3	-3,9	-5,2
Претпријатија	131.592	131.482	-0,1	0,7	0,6	-17,5	10,5
Денарски	83.387	83.713	0,4	2,7	1,9	51,6	19,0
Девизни	48.205	47.769	-0,9	-2,7	-1,4	-69,2	-8,4

* Денарските кредити ги вклучуваат и кредитите со валутна клаузула.

** Девизните категории се вреднувани по тековниот девизен курс.

Извор: НБРМ.

Табела 20

ВКУПНИ КРЕДИТИ ДАДЕНИ ОД БАНКИ И ШТЕДИЛНИЦИ, ГОДИШНИ ПРОМЕНИ, ВО %

	2010				2011				2012				2013		
	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Кв.1	Кв.2	Кв.3
Вкупни кредити	2,5	5,8	7,7	7,1	8,0	8,6	8,1	8,5	8,0	7,5	6,6	5,4	4,3	3,7	3,7
Денарски	2,6	3,7	5,5	2,3	3,2	4,8	2,7	5,1	5,6	6,9	9,3	9,5	7,8	5,8	5,6
Девизни	2,4	13,1	15,8	24,0	24,6	20,9	25,9	18,5	15,2	9,2	-0,6	-5,1	-5,0	-2,4	-2,0
Краткорочни	-3,4	-0,2	1,7	-1,0	-1,7	-2,0	-2,5	0,2	-0,4	1,4	5,6	4,0	3,5	3,0	-1,6
Долгорочни	1,1	5,8	8,3	10,8	13,8	15,4	14,8	11,1	10,3	8,9	5,3	4,9	1,8	0,2	4,5
Претпријатија	4,0	7,9	10,2	8,4	9,0	9,7	8,6	8,6	8,2	7,6	6,3	4,5	2,5	1,0	0,6
Домаќинства	0,6	2,8	4,3	5,1	6,6	7,0	7,4	8,1	7,4	6,8	6,7	6,5	6,7	7,5	8,1

Извор: НБРМ.

Табела 21

НЕТО ДЕВИЗНА АКТИВА НА БАНКИТЕ

	Состојба IX.2013	Месечна промена IX.2013/ VIII.2013	Годишна промена IX.2013/IX.2012
<i>во милиони денари</i>			
Девизни средства	36.962	-1.949	2.352
Девизни обврски	39.884	-498	4.673
Нето девизна актива	-2.922	-1.450	-2.321

Извор: НБРМ.

Табела 22

КАМАТНИ СТАПКИ

	септември 2013 година	месечна промена	годишна промена
	<i>во %</i>		
Каматна стапка на аукциите на благајничките записи (28 дена)	3,25	0,00	-0,48
Меѓубанкарска каматна стапка на пазар на депозити (МКДОНИА)	1,81	0,01	-0,30
	август 2013 година	месечна промена	годишна промена
<i>во %</i>			
Пондериран активни каматни стапки на банките (денарски и девизни)	7,6	0,0	-0,4
Пондериран пасивни каматни стапки на банките (денарски и девизни)	2,9	-0,1	-0,5

Забелешка: Вкупната пондерирана активна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на негативните салда по тековни сметки и каматните стапки на кредитните картички. Вкупната пондерирана пасивна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на тековните сметки.

Извор: НБРМ

Табела 23

КАМАТНИ СТАПКИ НА МЕЃУБАНКАРСКИ ПАЗАР НА ДЕПОЗИТИ

Период	МКДОНИА	МБКС	СКИБОР преку ноќ	СКИБОР 1 недела	СКИБОР 1 месец	СКИБОР 3 месеци	СКИБОР 6 месеци	СКИБОР 9 месеци	СКИБОР 12 месеци	
										во %
I.2011	2,47	2,49	2,75	3,62	4,35	5,32				
II	2,17	2,24	2,63	3,54	4,29	5,27				
III	2,29	2,23	2,51	3,43	4,25	5,15				
IV	2,19	2,28	2,46	3,45	4,25	5,14				
V	2,12	2,12	2,38	3,39	4,24	5,09				
VI	2,09	2,10	2,29	3,27	4,17	5,08				
VII	2,19	2,19	2,23	3,17	4,17	5,03	5,55	6,05	6,60	
VIII	2,21	2,22	2,19	3,17	4,15	5,00	5,47	6,00	6,49	
IX	2,17	2,19	2,19	3,19	4,16	4,96	5,47	5,98	6,47	
X	2,19	2,02	2,18	3,18	4,14	4,95	5,46	5,94	6,44	
XI	1,99	1,99	2,18	3,17	4,12	4,91	5,43	5,91	6,37	
XII	2,15	2,16	2,19	3,18	4,11	4,83	5,36	5,84	6,27	
I.2012	2,12	2,11	2,18	3,18	4,14	4,81	5,34	5,82	6,25	
II	2,14	2,14	2,19	3,18	4,14	4,78	5,28	5,79	6,24	
III	2,10	2,11	2,19	3,18	4,16	4,76	5,29	5,78	6,26	
IV	2,15	2,13	2,18	3,18	4,10	4,71	5,27	5,77	6,21	
V	1,89	2,18	2,09	3,07	4,03	4,56	5,19	5,67	6,13	
VI	2,18	2,37	2,03	3,01	4,00	4,46	5,04	5,54	6,02	
VII	2,12	2,32	2,06	3,02	4,02	4,51	5,04	5,54	6,03	
VIII	2,20	2,39	2,07	3,03	4,03	4,49	5,04	5,53	6,03	
IX	2,11	2,17	2,03	3,01	3,97	4,47	5,03	5,52	6,01	
X	2,17	2,31	2,03	3,00	3,96	4,46	5,02	5,52	6,00	
XI	2,10	2,22	2,02	2,94	3,92	4,40	4,97	5,47	5,96	
XII	2,04	2,12	2,01	2,93	3,90	4,36	4,96	5,46	5,94	
I.2013	2,03	2,12	2,01	2,84	3,81	4,28	4,89	5,39	5,88	
II	1,75	1,78	2,00	2,56	3,48	3,98	4,57	5,08	5,55	
III	1,77	1,91	1,99	2,46	3,38	3,91	4,44	4,95	5,45	
IV	1,81	2,04	1,95	2,44	3,34	3,82	4,32	4,86	5,36	
V	1,90	2,01	1,93	2,39	3,18	3,66	4,18	4,74	5,22	
VI	1,82	2,05	1,91	2,34	3,15	3,64	4,17	4,71	5,18	
VII	1,85	2,01	1,88	2,31	3,08	3,60	4,10	4,63	5,10	
VIII	1,80	2,14	1,82	2,25	2,98	3,51	4,01	4,51	5,00	
IX	1,81	2,02	1,82	2,24	2,95	3,47	3,97	4,47	4,94	

Извор: НБРМ.

Табела 24

КАМАТНИ СТАПКИ НА ВКУПНИ КРЕДИТИ И ДЕПОЗИТИ, ВО %

	Денарски		Девизни	
	Кредити	Депозити	Кредити	Депозити
III.2008	9,7	5,6	8,1	2,2
VI	9,7	5,8	8,1	2,3
IX	9,6	6,1	8,1	2,5
XII	9,8	6,5	7,2	3,0
III.2009	9,9	6,6	7,4	3,2
VI	10,1	6,8	7,7	3,3
IX	10,3	7,4	7,6	3,3
XII	10,3	7,5	7,6	3,4
III.2010	9,8	7,5	7,3	3,2
VI	9,6	7,0	7,3	3,1
IX	9,2	6,8	7,4	3,0
XII	9,0	6,7	7,4	3,0
III.2011	8,9	6,0	7,4	2,8
VI	8,8	5,9	7,4	2,8
IX	8,8	5,8	7,4	2,7
XII	8,8	5,6	7,3	2,5
III.2012	8,6	5,2	7,1	2,3
VI	8,5	5,1	7,0	2,3
IX	8,4	4,9	6,9	2,2
XII	8,3	4,8	6,8	2,1
III.2013	8,2	4,6	6,6	1,9
VI	8,1	4,5	6,5	1,9
VII	8,0	4,4	6,5	1,8
VIII	8,0	4,3	6,5	1,7

Забелешка: Вкупната пондерирана активна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на негативните салда по тековни сметки и каматните стапки на кредитните картички. Вкупната пондерирана пасивна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на тековните сметки.
Извор: НБРМ.

Табела 25

КАМАТНИ СТАПКИ НА НОВИ КРЕДИТИ И ДЕПОЗИТИ, ВО %

	Денарски		Девизни	
	Кредити	Депозити	Кредити	Депозити
III.2008	9,1	3,8	8,0	1,4
VI	9,3	4,2	8,1	1,2
IX	9,1	4,5	7,8	1,9
XII	9,1	4,4	6,6	1,5
III.2009	9,7	4,6	7,0	1,9
VI	10,8	4,5	7,8	1,5
IX	10,3	5,2	8,3	1,5
XII	10,1	5,2	7,5	1,6
III.2010	10,0	5,0	7,8	1,5
VI	9,7	4,3	7,8	1,1
IX	9,3	3,8	7,4	1,0
XII	8,6	4,2	7,3	1,3
III.2011	8,1	3,1	6,8	1,0
VI	8,2	3,2	7,4	0,8
IX	8,3	3,2	7,4	0,8
XII	8,2	3,9	6,9	0,9
III.2012	8,0	2,9	6,8	0,8
VI	7,8	2,9	7,3	0,7
IX	7,8	2,6	7,1	0,7
XII	7,7	3,0	6,2	0,7
III.2013	7,2	2,6	6,6	0,5
VI	6,9	2,6	6,3	0,6
VII	7,2	2,5	6,5	0,6
VIII	7,1	2,3	6,5	0,5

Забелешка: Вкупната пондерирана активна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на негативните салда по тековни сметки и каматните стапки на кредитните картички. Вкупната пондерирана пасивна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на тековните сметки.
Извор: НБРМ.

Табела 26

КАМАТНИ СТАПКИ ПО ГРУПИ НА БАНКИ

	големи банки	средни банки	мали банки	големи банки	средни банки	мали банки
	каматна стапка на денарски кредити, во %			каматна стапка на денарски депозити, во %		
III.2008	8,6	11,4	10,6	5,6	5,6	5,8
VI	8,7	11,2	10,2	5,8	5,9	6,0
IX	8,8	11,1	10,0	6,1	6,1	6,1
XII	9,0	11,2	10,3	6,6	6,5	5,9
III.2009	9,2	11,2	10,5	6,8	6,2	5,9
VI	9,7	11,0	10,9	7,1	6,4	5,2
IX	9,8	11,1	11,0	7,6	7,0	5,1
XII	9,9	11,1	10,9	7,7	7,2	5,3
III.2010	9,5	10,6	10,9	7,7	7,1	5,7
VI	9,3	10,2	10,9	7,2	6,5	5,6
IX	9,0	9,4	10,6	7,0	6,5	5,6
XII	8,9	9,3	10,6	6,9	6,2	5,7
III.2011	8,7	9,3	10,4	6,0	5,8	6,0
VI	8,6	9,9	10,2	5,8	6,2	5,8
IX	8,5	9,8	10,1	5,8	5,9	6,7
XII	8,6	9,1	9,9	5,7	5,0	6,9
III.2012	8,5	9,0	9,7	5,2	4,8	7,0
VI	8,3	8,8	9,6	5,0	4,8	6,6
IX	8,2	8,7	9,5	4,8	4,7	6,5
XII	8,1	9,0	9,7	4,6	4,9	6,5
III.2013	8,0	8,8	9,6	4,4	4,7	6,1
VI	7,9	8,6	9,5	4,3	4,5	5,9
VII	7,8	8,6	9,5	4,3	4,4	5,8
VIII	7,8	8,5	9,5	4,1	4,3	5,7

Забелешка: Вкупната пондерирана активна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на негативните салда по тековни сметки и каматните стапки на кредитните картички. Вкупната пондерирана пасивна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на тековните сметки.
Извор: НБРМ.

Табела 27

КАМАТНИ СТАПКИ ПО ГРУПИ НА БАНКИ

	големи банки			средни банки			мали банки				
	каматна стапка на девизни кредити, во %						каматна стапка на девизни депозити, во %				
III.2008	8,1	8,3	9,0	2,2	2,3	0,9					
VI	8,1	8,3	9,0	2,2	2,5	0,9					
IX	8,1	8,3	9,0	2,5	2,8	0,9					
XII	6,8	8,3	9,0	3,0	3,0	1,5					
III.2009	7,1	8,0	9,0	3,2	3,4	1,9					
VI	7,2	8,9	9,0	3,3	3,6	1,8					
IX	7,1	8,8	12,7	3,2	3,6	2,3					
XII	7,0	9,0	5,9	3,2	3,9	2,8					
III.2010	7,0	8,2	10,1	3,1	3,6	3,0					
VI	6,9	8,3	8,2	3,1	3,1	2,9					
IX	6,9	8,3	7,7	3,0	3,0	2,9					
XII	6,9	8,3	7,6	3,0	3,0	2,9					
III.2011	6,9	8,3	9,0	2,8	2,8	3,0					
VI	6,8	8,4		2,7	3,0	3,0					
IX	6,9	8,4		2,6	2,9	2,9					
XII	6,8	8,2	7,7	2,5	2,6	3,0					
III.2012	6,5	7,9	7,5	2,2	2,5	3,0					
VI	6,4	7,8	7,4	2,1	2,5	2,9					
IX	6,3	7,7	7,3	2,1	2,3	3,0					
XII	6,2	7,7	7,3	2,0	2,4	3,1					
III.2013	6,1	7,6	7,3	1,8	2,1	3,0					
VI	6,0	7,4	7,2	1,8	2,2	2,8					
VII	6,0	7,4	7,2	1,7	2,2	2,6					
VIII	6,0	7,4	7,2	1,6	2,0	2,6					

Забелешка: Вкупната пондерирана активна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на негативните салда по тековни сметки и каматните стапки на кредитните картички. Вкупната пондерирана пасивна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на тековните сметки.

Извор: НБРМ.

Табела 28

КАМАТНИ СТАПКИ ПО СЕКТОРИ

	Население		Претпријатија	
	Каматна стапка на денарски кредити, во %	Каматна стапка на денарски депозити, во %	Каматна стапка на денарски кредити, во %	Каматна стапка на денарски депозити, во %
III.2008	11,1	6,1	8,6	4,7
VI	10,9	6,2	8,7	5,2
IX	10,9	6,5	8,7	5,5
XII	11,0	7,0	8,8	5,8
III.2009	10,9	7,5	9,1	5,4
VI	11,1	8,2	9,5	5,0
IX	11,2	8,5	9,6	5,3
XII	11,1	8,7	9,7	5,2
III.2010	10,4	8,4	9,4	5,3
VI	10,4	8,0	9,1	4,6
IX	9,4	7,5	9,0	4,7
XII	9,4	7,3	8,8	4,5
III.2011	9,3	6,5	8,7	4,2
VI	9,2	6,2	8,6	4,5
IX	9,1	6,2	8,6	4,5
XII	9,1	6,0	8,5	4,3
III.2012	9,0	5,6	8,4	4,1
VI	8,9	5,2	8,2	4,3
IX	8,7	5,1	8,1	4,0
XII	8,6	5,0	8,1	4,1
III.2013	8,5	4,7	8,0	3,9
VI	8,3	4,6	7,8	3,9
VII	8,2	4,5	7,9	3,9
VIII	8,2	4,4	7,8	3,8

Забелешка: Вкупната пондерирана активна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на негативните салда по тековни сметки и каматните стапки на кредитните картички. Вкупната пондерирана пасивна каматна стапка не ги вклучува каматните стапки на тековните сметки.

Извор: НБРМ.

Табела 29

КАМАТНИ СТАПКИ НА ВКУПНИ КРЕДИТИ И ДЕПОЗИТИ, ВО %

	Каматни стапки на тековни сметки		Каматни стапки на кредитни картички
	Кредити	Депозити	Кредити
VI.09	12,3	0,8	15,9
IX	12,2	0,9	15,8
XII	12,7	0,9	15,7
III.10	12,7	0,8	15,6
VI	12,2	0,7	14,4
IX	11,5	0,6	12,5
XII	11,4	0,5	12,2
III.11	10,7	0,5	11,3
VI	10,7	0,4	11,6
IX	10,6	0,3	11,5
XII	10,5	0,3	11,3
III.12	10,4	0,4	11,5
VI	10,3	0,3	11,5
IX	10,2	0,3	10,8
XII	10,2	0,3	11,0
III.13	10,3	0,2	10,8
VI	10,1	0,2	11,0
VII	9,9	0,2	10,8
VIII	9,9	0,2	10,8

Извор: НБРМ.